

STATUTUL JUDEȚULUI BISTRIȚA-NĂSĂUD

CAP. I. – DESCRIEREA TERITORIULUI

1.1 Date de geografie fizică și economică:

Așezare geografică – județul Bistrița-Năsăud este situat în nordul României, în partea de nord-est a Transilvaniei, între paralelele 46°48' și 47°37' latitudine nordică și meridianele 23°27' și 25°36' longitudine estică și se învecinează cu județele Cluj la vest, Mureș la sud, Suceava în est și Maramureș la nord (Figura 1.1.), constituind una din unitățile administrativ-teritoriale ale Regiunii de Dezvoltare nord-vest (Transilvania de Nord).

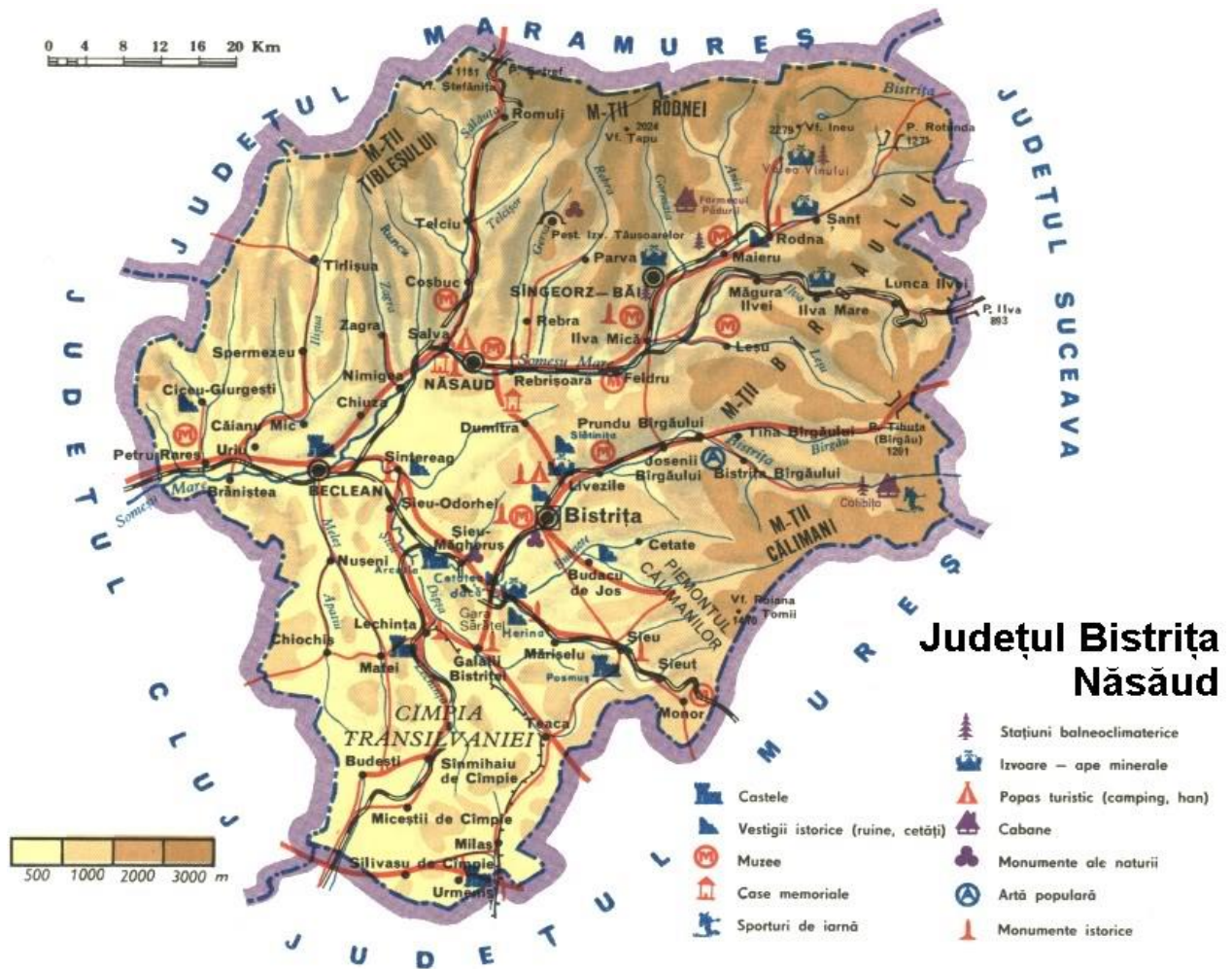

Figura 1.1. Harta administrativă a județului Bistrița-Năsăud

Suprafața județului este de 5355 km², reprezentând 2,24% din suprafața țării și 15,68% din suprafața Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest (km²) și înglobează zona de contact a Carpaților Orientali cu Podișul Transilvaniei, respectiv bazinul superior al Someșului Mare cu afluenții săi, precum și o mică porțiune din bazinul mijlociu al Mureșului.

Relieful județului Bistrița-Năsăud este unul dintre principalii factori, care contribuie în mod nemijlocit la geneza și desfășurarea fenomenelor hidrologice. Influențele lui sunt directe prin gradul de fragmentare, energia reliefului, masivitatea, pante și indirecte prin crearea zonalității verticale a umidității. Teritoriul județului Bistrița-Năsăud prezintă un relief variat și complex, dispus sub forma unui amfiteatru natural cu deschidere în trepte către Podișul Transilvaniei, conturându-se trei zone de relief:

Zona montană – străjuiește județul în partea de nord și est întinzându-se pe 1/3 din suprafața județului și cuprinde o cunună de munți din arcul Carpaților Orientali, grupa nordică și mijlocie, în care intră: Munții Țibleșului, situați în nord-vestul județului, cu înălțimi de până la 1800 m (Vf. Țibleș, 1842 m), alcătuiți din formațiuni vulcanice noi, de vârstă neogenă asociate cu formațiuni sedimentare. Fragmentarea puternică a acestor munți a dus la formarea a numeroase văi și ulucuri depresionare, care au favorizat dezvoltarea unei rețele hidrografice bogate; Munții Rodnei, desfășurați în partea de nord a județului pe o suprafață de 1300 km², constituie un masiv format din șisturi cristaline cu forme greoaie, larg ondulate, cu văi adânci, puțin accesibile. Cel mai înalt vârf din masivele muntoase din județ îl reprezintă Ineul – 2279 m. În partea de sud și de est a Munților Rodnei apar formațiuni sedimentare paleogene și neogene, alcătuite din marne, gresii și conglomerate, imprimând reliefului de pe versantul stâng al Someșului Mare, o serie de trăsături caracteristice. Contactul dintre cristalin și sedimentarul transgresiv a favorizat nașterea a numeroase văi subsecvente, înșeuări largi, bazinete și ulucuri depresionare; Munții Bârgăului, de origine vulcanică, amplasați între cei doi uriași ai Carpaților nordici – Munții Rodnei și Căliman - prezintă numeroase neckuri și dykuri, care străbat cuvertura sedimentară. Aceștia sunt munți cu înălțimi mai mici, cel mai înalt vârf fiind Heniul Mare – 1611 m. Se observă un aspect divergent al rețelei hidrografice, precum și unele modificări ale cursurilor de ape impuse de alternanța dintre rocile sedimentare și cele eruptive; Munții Căliman, reprezentând cel mai extins masiv vulcanic din țara noastră fiind dispuși la sud de Munții Bârgăului au apărut ca urmare a intensei activități vulcanice neogene și a liniilor de fractură produse între cristalinul Carpaților Orientali și depresiunea Transilvaniei și sunt alcătuiți din două unități: una a

suprastructurilor vulcanice și una vulcanogen sedimentară. Cel mai înalt vârf al Călimanilor, din județul Bistrița-Năsăud este Bistriciorul (1990 m).

Zona dealurilor – ocupă partea centrală, de sud și de vest a județului în proporție de 2/3 din suprafața sa și apar ca unități bine individualizate, cum ar fi:

- Dealurile Năsăudului – dealuri cu structură monoclinală, faliată puternic, fragmentată cu creste și suprafețe structurale etajate, unde se regăsește vârful Măgura a cărei altitudine măsoară 858 m;
- Dealurile Bistriței la sud de primele, cu trei bazinete depresionare Budacul, Livezile-Bistrița și Dumitra;
- Piemontul Călimanilor, la sud de Dealurile Bistrițene, aflat la periferia vestică a Munților Călimani. Acesta s-a format în urma acțiunii de eroziune și acumulare a apelor curgătoare, ce aveau izvoarele în zona vulcanică;
- În partea de sud a Piemontului Călimanilor se dezvoltă Culmea Șieului, având ca limită vestică Valea Dipșei. Culmea Șieului este constituită din conglomerate tortoniene, în care apar cete diapire – sâmburi de sare;
- Spre vest este evidențiată o altă unitate morfostructurală și anume așa zisa Câmpia Transilvaniei, de fapt o unitate de coline înalte, cu limita la nord a râului Someșul Mare, în sud Valea Mureșului, iar la est interfluviul Șieu-Teaca și Valea Șieului;
- Zona de câmpie, cu înălțimi de 500 – 600 m, cu formațiuni de vârstă miocenă: marne, argile, tufuri, cu intercalații de gresii și nisipuri, unde sunt cantonate zăcăminte de gaz metan. În această regiune, văile sunt largi, adânci, fără terase, cu aspect de culoar, cu versanți degradați, albiile majore sunt puternic aluvionate;
- Culmea Breaza, având o altitudine de 975 m.

Zona de luncă – însoțește cursurile principalelor râuri, în special al Someșului Mare și al afluenților săi, reprezentând circa 3% din suprafața județului.

Teritoriul județului este brăzdat de o **rețea hidrografică** bine reprezentată a cărei lungime totală însumează aproximativ 3.030 km și se axează pe câteva râuri principale (Someșul Mare, Șieul, Bistrița), cu obârșia în zone cu umiditate bogată, al căror regimuri sunt în slabă măsură influențate de afluenți (Figura 1.2.).

Afluenții principali ai râului Someșul Mare sunt: Anieșul, Cormaia, Rebra, Sălăuța, Ilișua, Valea Mare (afluenți de dreapta), Ilva cu Leșu, Șieul cu Budacul, Bistrița și Dipșa, precum și Meleșul din Câmpia Transilvaniei (afluenți de stânga). Afluenții Someșului Mare

au un caracter permanent, excepție făcând râul Șieu, tronson izvor – Șieuț, Dipșa, tronson izvor până la Chiraleș, Valea Lechința, Meleșul, până la Rusu de Jos.

Cauzele care duc la regim semipermanent sunt anii excesivi de secetoși, mai ales perioada iunie – septembrie, perioadă cu precipitații reduse în zona de câmpie în combinație cu o evapotranspirație ridicată și cu epuizarea pânzei freatice subterane. Densitatea rețelei hidrografice cu regim permanent de curgere este de 0,6 km/km² valoare maximă.

Debitul de apă mediu multianual specific variază pe teritoriul județului între 25 l/s/km² la peste 1600 m altitudine și 2,0 l/s/km² în zona colinară din vest. În Tabelul 1.1. este prezentată o listă cuprinzând râurile ce străbat județul și date legate de lungimea și suprafața acestora.

Figura 1.2. Rețeaua hidrografică a județului Bistrița-Năsăud (albastru în figură)

Tabelul 1.1. Râurile ce străbat teritoriul județului Bistrița-Năsăud

Nr. crt.	Nume râu	Lungime râu [km]	Suprafața bazinului hidrografic [km²]
1	Someșul Mare	119	5.005
2	Șieu	71	1.818
3	Bistrița	67	650
4	Anieș	20	136
5	Ilva	51	419
6	Rebra	44	199
7	Sălăuța	44	413
8	Țibleș	32	98
9	Budac	44	241
10	Dipșa	35	459
11	Lechința	25	164
12	Meleș	33	320
13	Apatiu	25	174
14	Ilișua	52	353

Pe întreg cuprinsul județului, lacurile naturale sunt prezente doar în zona Munților Călimani și Rodnei și sunt de origine glaciară. Singura amenajare care are resurse și funcțiuni privind asigurarea apei este Colibița. Amenajarea se găsește în exploatarea Companiei Naționale „Apele Române” S.A., iar pe plan județean la Sistemul de Gospodărire a Apelor Bistrița-Năsăud. Din amenajare se face alimentarea cu apă a localităților din aval, existând posibilitatea ca în secțiunea Bistrița să se asigure un debit suplimentar de 3,8 mc/s.

Acumularea Colibița are un volum de 75,12 milioane m³ la NNR – 797,45 m. Lungimea lacului este de 7400 m, iar lățimea maximă de 1100 m. Acumularea Colibița este singura resursă de apă cu potențial, fiind posibilă alimentarea cu apă a localităților din câmpie printr-o amenajare corespunzătoare.

Alte lacuri care se află pe teritoriul județului sunt prezentate în cele ce urmează:

- lacul Lala Mare, este un lac glaciara situat în Munții Rodnei;
- lacul Lala Mică, este un lac glaciara situat în Munții Rodnei;
- lacul Cetatele Căianu Mare, în comuna Căianu Mic;
- lacul Brăteni, în localitatea Brăteni;
- lacul Budurleni beneficiază de amenajare piscicolă și este situat în comuna Teaca;
- lacul Dani, în localitatea Sărățel;
- lacul lui Gondoș, în orașul Năsăud.

Din punct de vedere **climatic**, județul Bistrița-Năsăud se încadrează în zona continental moderată cu unele influențe polar maritime și temperat maritime. Vânturile suflă din sector estic și au o viteză medie de 3,1 m/s. Temperatura medie anuală coboară sub 0°C în regiunile montane, la peste 1900 m și se ridică la peste 8,5°C în zona sud-vestică de deal și câmpie) a județului. Evoluția temperaturii aerului este tipic continentală, cu maxima în luna iulie și minima în luna ianuarie. Vârful temperaturilor înregistrate de-a lungul timpului în Bistrița a fost de 37,7°C în anul 1952, iar cea mai scăzută temperatură –33,8°C, a fost înregistrată în iarna anului 1963. Cantitatea medie a precipitațiilor, de 650 mm/m², în funcție de anotimp, depășește în general media pe țară.

Sub aspect seismic Bistrița-Năsăud nu intră în sfera județelor care trebuie monitorizate în mod prioritar.

În **structura geologică** caracteristică pentru județul Bistrița-Năsăud există o varietate mare de roci utile și substanțe nemetalifere, astfel: minereu de fier, minereu polimetalic, minereu de cupru, pirită cuprifera, pirită, minereu auro-argentifer, andezit industrial și de construcții, dacit industrial, calcar industrial, argilă comună, roci caolinizate, nisip și pietriș, tufuri industriale, marmură, calcar ornamental.

Exploatarea multora din aceste minereuri este sistată încă din anul 2000, cum sunt cele de minereu polimetalic din zona Rodna și Rebra, minereu de fier de la Rodna (Valea Vinului), pirită de la Rodna, andezit de la Prundu Bârgăului (Muntele Heniu Mare), dacit de la Sângeorz-Băi și Poiana Ilvei, argilă comună de la Bistrița și Sângeorzu-Nou, roci caolinizate de la Parva, tufuri vulcanice de la Cepari ș.a. De asemenea există unele obiective neomologate: minereu polimetalic de la Rebra- Sușet și Rodna – Valea Vinului, pirită la Rodna perimetrul Cobășel, Izvorul Roșu și Valea Vinului, dacit industrial la Poiana Ilvei.

După cum rezultă din distribuția acestor resurse în teritoriul județului, ele se află în marea lor majoritate în zona montană și de deal. Alături de acestea se mai află în județ importante zăcăminte de gaze naturale în zona de câmpie incluzând localitățile Bungard, Delureni, Enciu, Fântânele, Ocnița, Silivașul de Câmpie și Strugureni, zonă aflată în vecinătatea județelor Mureș și Cluj. Resursele de gaze naturale de pe raza județului sunt utilizate în cea mai mare parte pentru consumul industrial, dar și pentru cel casnic.

Obiectivele active de resurse minerale aflate în exploatare sunt situate în zona Rodna la Valea Blaznei (minereuri polimetalice), în zona Măgura Ilvei la Arșița și Turnuri (andezit industrial și de construcții), în zona Poiana Ilvei la Lunca Seacă, Măgura Sturzii și

Tunel (dacit industrial și de construcții), în zona Bistrița la Podul Jelnei, Pârâul Ascuns, Cărmidărie și în zona Șintereag și Budești (argilă comună), nisipuri și pietrișuri la Arcalia, Bața, Cristeștii Ciceului, Chiuza, Mogoșeni și Salva. Printre acestea se află unele exploatari pe bază de licență și unele pe bază de permis cum sunt cele de marmură și calcar ornamental de la Anieș și Parva, cele de argilă de la Bistrița și Budești, cele de andezit și dacit de la Măgura Ilvei și Poiana Ilvei, precum și cele de nisipuri și pietrișuri din 23 de localități de pe văile Someșului, Șieului și Bistriței.

Minerurile constituie o importantă resursă pentru industria metalurgică, iar andezitul, dacitul, marmura, calcarul ornamental, argila, nisipurile, pietrișurile și tufurile au atât utilizări industriale, cât și mai ales în domeniul construcțiilor.

O mențiune aparte, însoțită de prezentarea mai detaliată a aspectelor specifice, se face pentru apele minerale, considerate ca o resursă insuficient pusă în valoare. Alături de numeroasele izvoare minerale cu o compoziție chimică variată și cu debite diferite cu o mare valoare terapeutică, se află și suprafețele cu bălți și nămoluri sărate. Situatia acestor iviri hidrominerale este în toate cazurile în zone pitorești, de o mare diversitate geologică, floristică și faunistică ce constituie factori complementari valoroși în utilizarea lor.

Flora – județul Bistrița-Năsăud acoperă o arie în cuprinsul căreia se află întinse zone împădurite, constituind una din principalele bogății naturale. Suprafața împădurită din partea de nord-est a județului este de peste 192146 ha. Structura pădurilor din punct de vedere al esențelor de bază este: rășinoase 75494 ha, foioase 85047 ha.

Cu 38% din teritoriu acoperit de păduri, județul Bistrița-Năsăud are o industrie de exploatarea lemnului foarte dezvoltată. În partea de nord-est a județului se găsesc unele dintre cele mai moderne firme de exploatarea și prelucrare a lemnului din țară, iar produsele au mare căutare pe piața externă. Din suprafața totală de fond forestier a județului Bistrița-Năsăud de 192146 de hectare, 152973 hectare, respectiv un procent de 79,6%, este proprietate publică și privată a unităților administrativ-teritoriale de pe raza județului. În anul 2012, din exploatarea lemnului, județul Bistrița-Năsăud a realizat o cifră de afaceri de 12 mil. euro.

Acest lucru înseamnă 591000 de metri cubi de masă lemnoasă, din care 20000 de metri cubi din pădurea publică a statului (administrată de Romsilva), 531000 de metri cubi din pădurea proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, 30000 metri cubi din pădurile proprietate privată și 10000 de metri cubi din vegetația aflată în afara fondului forestier.

În același an s-au făcut lucrări de împăduriri pe 311 hectare și lucrări de completare pe 66,3 hectare. Au fost plantați peste 2 milioane de puiți și a fost înființată o suprafață de 69 de hectare de perimetre de ameliorare a terenurilor degradate în zona de câmpie.

Suprafețele împădurite se află în zona montană a județului care ocupă o treime din suprafața sa, incluzând un arc montan continuu al Carpaților, format din Munții Țibleș, Rodnei, Suhard, Bârgău și Călimani.

Alături de resursele de masă lemnoasă zona montană mai cuprinde și alte resurse naturale constituite din fructe de pădure (zmeură, mure, afine negre) și ciuperci (gălbiori, hribi, ghebe). Cantitățile recoltate diferă de la an la an în funcție de condițiile naturale situându-se la următoarele nivele medii: zmeură 100 tone, mure 5 tone, afine negre 50 tone, gălbiori 25 tone, hribi 30 tone și ghebe 90 tone. O parte însemnată din aceste cantități este destinată exportului.

Fauna județului Bistrița-Năsăud cuprinde o serie de specii ocrotite: furnica roșie (*Formica rufa*); broasca țestoasă de apă (*Emys orbicularis*); cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*); cocoșul de mesteacăn (*Lyrurus tetrix*); corbul (*Corvus corax*); barza neagră (*Ciconia nigra*); mierla de apă (*Cinclus Cinclus*); toate păsările răpitoare de zi (acvila, șoimul, uliul, eretele) și de noapte (buha, huhurezul, striga, cucuveaua); râsul (*Linx linx*); lupul (*Canis lupus*); Marmota (*Marmota marmota*); capra neagră (*Rupicapra rupicapra Carpatica*).

Configurația geografică a județului oferă și o altă resursă naturală importantă pe care o constituie fauna și care este pusă în valoare prin vânat. Efectivele de vânat inventariate în anul 2013 fiind de 454 exemplare din specia urs, 230 lupi, 72 râși, 315 pisici sălbatice, comparativ cu anul 2012 când au fost observate 448 exemplare din specia urs, 227 lupi, 73 râși, 306 pisici sălbatice. Se vânează cerbi, căprioare, mistreți, vulpi, lupi, urși, iepuri, potârnichi, dar și fazani. Este de notat faptul că în cadrul județului se află cea mai mare concentrare de urs brun din Europa, pe fondul de vânătoare 27 Budac în zona Dealul Negru. Totodată, județul Bistrița-Năsăud deține recordul mondial la trofeul de urs brun recoltat în anul 1994 pe fondul de vânătoare 26 Colibița cu 68,9 puncte C.I.C. Teritoriul județului este organizat în 38 zone de vânătoare, după specificul vânatului, acoperind toate cele 3 zone: montană, de deal și de câmpie. În județul Bistrița-Năsăud există 380000 de hectare de fond de vânătoare.

1.2. Localitățile componente:

Județul Bistrița-Năsăud face parte din Regiunea Nord - Vest a României. Consiliul Județean administrează un teritoriu pe care se desfășoară un sistem de localități compus din: **municipiul Bistrița** care este și **reședința de județ**, 3 orașe (Beclean, Năsăud, Sângeorz-Băi) și 58 de comune cu 235 de sate.

Structura administrativ-teritorială a județului este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabel 1.2. Structura administrativ-teritorială a județului

	Localitatea	Localități componente
A. MUNICIPII ȘI ORAȘE		
1	Municipiul Bistrița	Bistrița, Ghinda, Sărata, Sigmir, Slătinița, Vișoara
2	Oraș Beclean	Beclean, Rusu de Jos, Coldău, Figa
3	Oraș Năsăud	Năsăud, Liviu Rebreanu, Lușca
4	Oraș Sângeorz-Băi	Sângeorz-Băi, Cormaia, Valea Borcutului
B. COMUNE		
5	Bistrița Bârgăului	Bistrița-Bârgăului, Colibița
6	Braniștea	Braniștea, Cireșoaia, Măluț
7	Budacu de Jos	Budacu de Jos, Buduș, Jelna, Monariu, Simionești
8	Budești	Budești, Budești-Fînațe, Țagu, Țăgșoru
9	Căianu Mic	Căianu Mic, Căianu Mare, Dobric, Ciceu Poieni
10	Cetate	Orheiul Bistriței, Petriș, Satu Nou
11	Chiochiș	Chiochiș, Apatiu, Bozieș, Buza Cătun, Chețiu, Jimbor, Manic, Sînnicoară, Strugureni, Țentea
12	Chiuza	Chiuza, Mireș, Piatra, Săsarm
13	Ciceu - Mihaiești	Ciceu Mihăești, Lelești, Ciceu Corabia
14	Ciceu-Giurgești	Ciceu-Giurgești, Dumbrăveni
15	Coșbuc	Coșbuc
16	Dumitra	Dumitra, Cepari, Tărciu
17	Dumitrița	Dumitrița, Budacu de Sus, Ragla
18	Feldru	Feldru, Nepos
19	Galații Bistriței	Galații Bistriței, Albeștii Bistriței, Dipșa, Herina, Tonciu
20	Ilva Mare	Ilva Mare, Ivăneasa
21	Ilva Mică	Ilva Mică
22	Josenii Bârgăului	Josenii Bârgăului, Mijlocenii Bârgăului, Rusu Bârgăului, Strâmba
23	Lechința	Lechința, Bungrad, Vermeș, Chiraleș, Sîngeorzu Nou, Sîniacob, Țigău
24	Leșu	Leșu, Lunca Leșului

25	Livezile	Livezile, Cuşma, Dorolea, Dumbrava, Valea Poenii
26	Lunca Ilvei	Lunca Ilvei
27	Măgura Ilvei	Măgura Ilvei, Arşiţa
28	Maieru	Maieru , Anieş
29	Marişelu	Jeica, Mărişelu, Bîrla , Domneşti, Măgurele , Neţeni, Sântioana
30	Matei	Matei, Moruţ, Fîntînele, Corvineşti, Bidiu, Enciu
31	Miceştii de Cîmpie	Miceştii de Cîmpie, Visuia, Fîntîniţa (Chibulcut)
32	Milaş	Milaş, Comlod, După Deal, Ghemeş, Hirean, Orosfaia
33	Monor	Monor, Gledin
34	Negrileşti	Breaza, Negrileşti, Purcărete
35	Nimigea	Nimigea de Jos, Nimigea de Sus, Mititei, Mocod, Mogoşeni, Floreşti, Tăure, Mintiu
36	Nuşeni	Nuşeni, Beudiu, Dumbrava, Feleac, Malin, Rusu de Sus, Viţa
37	Parva	Parva
38	Petru Rareş	Reteag, Baţa
39	Poiana Ilvei	Poiana Ilvei
40	Prundu Bîrgăului	Prundu Bîrgăului, Susenii Bîrgăului
41	Rebra	Rebra
42	Rebrişoara	Rebrişoara, Gersa I, Gersa II, Poderei
43	Rodna	Rodna, Valea Vinului
44	Romuli	Romuli, Dealul Ştefăniţei
45	Runcu Salvei	Runcu Salvei
46	Salva	Salva
47	Sînmihaiu de Cîmpie	Sînmihaiu de Cîmpie, Brăteni, La Curte, Sălcuţa, Stupini, Zoreni
48	Şanţ	Şanţ, Valea Mare
49	Şieu	Şieu, Ardan, Posmuş, Şoimuş
50	Şieu-Măgheruş	Şieu-Măgheruş, Crainimăt, Arcalia, Sărăţel, Podirei, Valea Măgheruşului, Chintelnic
51	Şieu-Odorhei	Şieu-Odorhei, Agrişu de Jos, Agrişu de Sus, Bretea, Coasta, Cristur-Şieu, Şirioara
52	Şieuţ	Şieuţ, Lunca, Ruştior, Sebiş
53	Silivaşu de Cîmpie	Silivaşu de Cîmpie, Draga, Porumbeni, Fînaţele Silivaşului
54	Şintereag	Şintereag , Blăjenii de Jos, Blăjenii de Sus, Caila, Şieu-Sfântu, Cociu
55	Spermezeu	Spermezeu, Dobricel, Dumbrăviţa, Hălmăsău, Lunca Borleseii, Păltineasa, Sita, Şesuri,, Spermezeu-Vale
56	Tarlişua	Tarlişua, Agrieş, Agrieşel, Borleasa, Cireaşi, Lunca Sătească, Molişet, Oarzina, Răcăteşu, Şendroaia
57	Teaca	Teaca , Archiud , Budurleni, Ocniţa, Pinticu, Viile Tecii
58	Telciu	Telciu, Fiad , Telcişor, Bichigiu

59	Tiha Bârgăului	Tiha Bîrgăului, Ciosa, Mureșenii Bîrgăului, Piatra Fîntînele, Tureac
60	Uriu	Uriu, Cristeștii Ciceului, Hășmașu Ciceului, Ilișua
61	Urmeniș	Urmeniș, Șopteriu, Delureni, Fînațe, Cîmp, Coșeriu, Podenii, Scoabe, Valea, Valea Mare
62	Zagra	Zagra, Alunișul, Perișor, Poienile Zagrei, Suplai

1.3. Istoric:

Evoluție istorică, atestare documentară:

În perioada 106-271 cea mai mare parte din actualul județ Bistrița-Năsăud era inclusă în provincia romană Dacia, iar ulterior în reorganizarea lui după Hadrian Dacia Porolissensis și ocupa Limesul nord-estic al provinciei, vestigiile care dovedesc acest fapt fiind castrele romane de la Orheiu Bistriței (trupă de infanterie Cohors I Hisponorum miliariu), Ilișua (trupă de cavaleri germanici Ala –I – Tunghorum Frontoniana) și Livezile. În anul 1228 este atestată documentar comuna Șieut.

Orașul Beclean este atestat documentar în anul 1235 , iar municipiul Bistrița este luat prima dată în discuție în jurul anului 1222 în lucrarea Carmen Miserabile (cântec de jale a lui Rogerius, iar în anul 1241 în lucrarea ce menționează distrugerile din marea invazie mongolă unde este amintită și Rodna. În anul 1353 Bistrița capătă dreptul de a avea pecete proprie drept acordat de Ludovic de Anjou și de a organiza un târg anual, iar în anul 1465 Matei Corvin le dă dreptul de a ridica ziduri de apărare în jurul orașului. Orașul Năsăud este pentru prima dată menționat în documente în anul 1440 (sub denumirea de **Naszod**).

Împărăteasa Maria Terezia hotărăște să ridice împotriva năvălirii tătare un riguros sistem de graniță militară, care s-a extins de la Năsăud pe valea Rodna, valea Șieului și valea Someșului; astfel, la Năsăud, a fost înființat Districtul Grăniceresc Năsăud. În 1777 este înființată la Năsăud prima școală confesională greco-catolică de învățători, iar în perioada 1790-1792 este construită în Bistrița prima biserică românească greco-catolică. În 1794 se înființează Institutul Militar Năsăud, cu predare în limbile română, germană și latină. Tot la Năsăud, în anul 1863, se deschid porțile gimnaziului superior care i-a avut ca elevi, printre alții pe George Coșbuc, Liviu Rebreanu și Ion Pop Reteganul. La 4 noiembrie 1918 a luat ființă Sfatul Național Român din comitatul Bistrița-Năsăud.

Prin Pasul Bârgăului se deplasa cu un secol în urmă și Jonathan Harker, eroul lui Bram Stoker, în drumul său spre castelul contelui Dracula. Astfel legenda unui principe valah (Vlad Țepeș), transpusă pe plaiuri transilvane influențează real un ținut și o zonă în care natura sălbatică îndeamnă la meditație.

La Bistrița, poetul pașoptist Andrei Mureșanu a compus „Deșteaptă-te române” imnul de astăzi al României, fapt pentru care există în municipiu o casă municipală muzeu dedicată acestui mare patriot român, precum și o impunătoare statuie a lui aflată în centrul municipiului, unde se celebrează în fiecare an principalele evenimente comemorative naționale. De-a lungul istoriei, municipiul Bistrița a făcut trecerea de la burg german la oraș industrial. Din secolul al XIX - lea orașul își demolează o parte a zidurilor păstrând doar Turnul Dogarilor, iar în locul șanțurilor și pietrelor de zid se sădesc șirurile de castani ce fac azi din Bistrița, un oraș verde și secular. În prezent, municipiul Bistrița deține o platformă industrială cu potențial însemnat, o rețea comercială considerabilă și deține atracții turistice atât pentru vizitatorii români cât și pentru cei străini.

Personalități istorice și contemporane ale județului:

Județul Bistrița-Năsăud a dăruit țării o seamă de personalități marcante, dintre care îi amintim: Andrei Mureșanu, Liviu Rebreanu, George Coșbuc, Ion Pop Reteganul, Grigore Moisil.

Monumente istorice:

Printre vestigiile istorice mai importante se află Biserica Evanghelică (Figura 1.3.) din centrul municipiului Bistrița construită în urmă cu aproape 600 de ani, al cărui turn înalt de 75 m veghează și astăzi depărtările. La numai 500 m se află o fostă mănăstire minorită (franciscană) considerat cel mai vechi monument al Bistriței astăzi biserică ortodoxă și tot în apropiere se află și mănăstirea dominicană astăzi azilul de bătrâni, iar în imediata apropiere se află un fragment din zidul de piatră care înconjura cetatea Bistrița. Alte fragmente destul de mari ale acestui zid se mai păstrează în apropierea parcului orașului, unde încastrează și un bastion de apărare „Turnul dogarilor”.

Figura 1.3. Biserica Evanghelică din Bistrița

Potențialul cultural al județului este conferit de numărul mare de monumente istorice și de patrimoniul cultural mobil, cărora li se mai adaugă și tradițiile specifice zonei. Lista monumentelor istorice cuprinde trei categorii: monumente, ansambluri, situri.

Județul Bistrița-Năsăud beneficiază de elemente de simbol cultural cu valoare de unicat ce pot fi întrebuințate și ele la sporirea potențialului turistic. Astfel de obiective cu încărcare culturală deosebită și cu valoare turistică deopotrivă sunt: Casa Memorială „George Coșbuc” din comuna Coșbuc, Casele Memoriale Liviu Rebreanu din comuna Maieru și din cartierul Liviu Rebreanu al orașului Năsăud și Casa Memorială I. Pop Reteganul din comuna Petru Rareș (Reteag). Printre alte obiective culturale ale județului pot fi amintite Muzeul Bistrița, Muzeul Grăniceresc Năsăud (foste cazarme militare) precum și Muzeul de sub Poartă, Muzeul de Artă Contemporană Sângeorz-Băi.

Rezervațiile și monumentele naturale ale județului Bistrița-Năsăud care constituie elementele de simbol și patrimoniu în context național și internațional sunt Parcurile Naționale ale munților Rodnei și Călimani.

În mijlocul satului Arcalia din comuna Șieu Măgheruș, județul Bistrița-Năsăud se află Parcul dendrologic Arcalia, vizitata anual de turiști dornici să descopere cele peste 150 de specii de arbori exotici. În inima parcului se afla Castelul Bethlen, vechi de peste 150 de ani.

Din cele 765 de monumente, ansambluri și situri existente în județ, unele fac parte din patrimoniul cultural de interes național (monumente istorice de valoare națională excepțională). Printre acestea se regăsesc clădiri civile urbane: Casa Ion Zidaru, Casa

Argintarului, Casa cu Lei și Șirul Sugălete din Bistrița, apoi ansambluri urbane cum este Ansamblul urban fortificat Bistrița, precum și unități administrative-teritoriale cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național, cum sunt: municipiul Bistrița, orașul Beclean, comunele Budacul de Jos, Cetate, Dumitra, Galații Bistriței, Livezile, Mărișelu, Milaș, Șieu-Măgheruș, Șieu-Odorhei și Teaca.

Patrimoniul cultural mobil este reprezentat de diferite bunuri cu o valoare deosebită istorică sau documentară, arheologică, etnografică, artistică sau tehnico-științifică. Cele mai mari valori sunt constituite din bunurile cu semnificație istorică, documentară, artistică și etnografică care aparțin în majoritate cultelor religioase din județ. Prin aceste valori se conturează specificul național al culturii, recunoscut pe plan internațional. Starea actuală a unor bunuri de patrimoniu impune în mod obligatoriu intervenții de restaurare, în special asupra patrimoniului iconografic eclezial în care se regăsesc valori excepționale reprezentate de icoane din sec. XVIII.

1.4. Însemnele județului:

Instituțiile cheie ale administrației județului Bistrița-Năsăud sunt Consiliul Județean și Prefectura, cu sediul în municipiul Bistrița, Piața Petru Rareș (Figura 1.4. dreapta).

Stema județului Bistrița-Năsăud (Figura 1.4. stânga) se compune dintr-un scut sfertuit; în primul cartier, pe fond de azur, se află o acvilă naturală, ținând în ciocul roșu o cruce ortodoxă de aur și având pe piept un scut de argint cu inițialele VRR (Virtus Romana Rediviva); la baza acvilei se află o carte deschisă, de culoare albă. În cartierul secund, pe câmp de aur, este reprezentată, în culoare naturală, lupoaica cu Romulus și Remus. Acvila, lupoaica capitolină și deviza evocă originea latină a poporului roman. În cartierul trei, pe fond roșu, este conturat un scut cu bordură de aur, cu marginile neregulate, al cărui câmp este, de asemenea, roșu; în interiorul acestuia se află capul de bour, în culoare naturală, având între coarne o stea de aur, formată din șase raze.

Scutul cu capul de bour face aluzie la posesiunile deținute de domnii Moldovei în zonă și la relațiile existente în epoca feudală între domnii Moldovei și aceste ținuturi. În cartierul patru, pe fond de argint, se află un personaj purtând costum popular, ținând în mâna dreaptă o sulită, iar în cea stângă, un scut cu ornament floral. Personajul îi amintește pe grănicerii români din Năsăud.

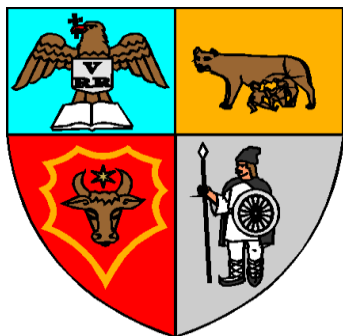

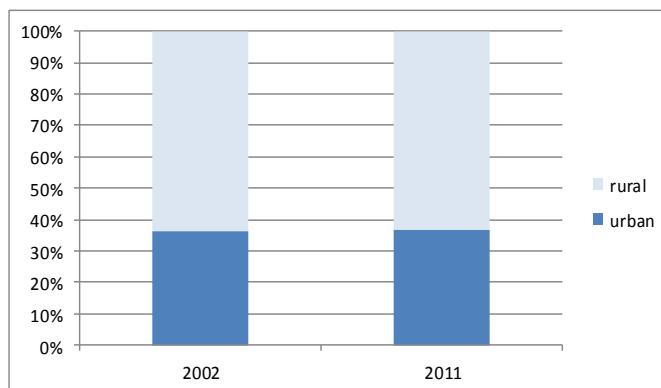
Figura 1.4. Stema județului (în stânga) și sediul Consiliului Județean și sediul Prefecturii (dreapta)

CAP. II. – POPULAȚIA JUDEȚULUI

Recensământul populației și locuințelor – cercetare statistică complexă – oferă o imagine completă a situației demografice, la un moment dat, furnizând informații detaliate cu privire la nivelul absolut și distribuția populației pe sexe, migrația acesteia, starea civilă legală și de fapt, nivelul de instruire, etnia, religia, statutul ocupațional și starea de sănătate pe entități administrativ-teritoriale. De asemenea oferă informații detaliate privitoare la condițiile de habitat, respectiv locuințele și condițiile de locuit.

Conform rezultatelor definitive ale Recensământului Populației din 20 octombrie 2011, **populația stabilă** a județului Bistrița-Năsăud a fost de 286225 persoane, din care 144612 femei (50,5%). Față de recensământul anterior (18 martie 2002), s-a înregistrat o scădere a populației cu 25432 persoane. Prin numărul total al populației stabile, județul nostru se întoarce în timp cu 34 de ani în urmă (la recensământul din 1977 având 286628 locuitori).

Repartiția populației județului pe **medii de rezidență** nu a înregistrat modificări structurale semnificative comparativ cu recensământul anterior, populația din mediul urban înregistrând o creștere ne semnificativă de 0,5 puncte procentuale, așa cum se observă în graficul de mai jos:

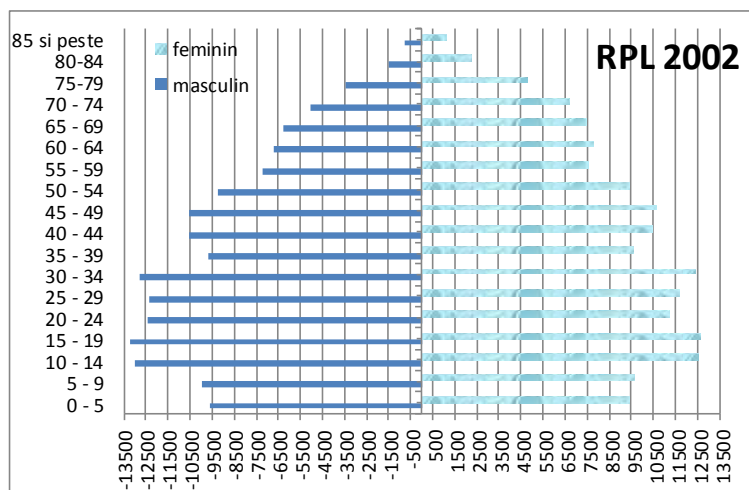
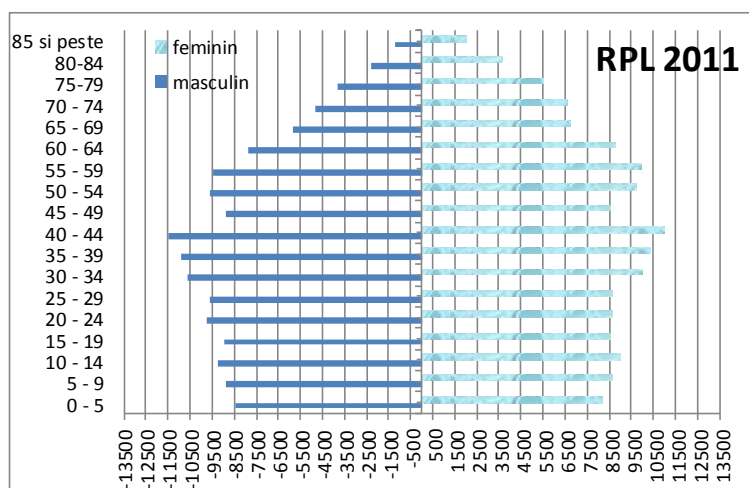

Se constată așadar că Bistrița-Năsăud continuă să rămână unul dintre cele mai puțin urbanizate județe ale României (36,7% populație urbană).

Municipiul Bistrița, rămâne cea mai populată unitate administrativ-teritorială, cu o populație stabilă de 75076 locuitori, în scădere cu 6183 de persoane față de recensământul anterior. Și celelalte orașe din județ au înregistrat scăderi ale populației comparativ cu anul 2002, astfel: Beclean (-250 locuitori), Năsăud (-995 locuitori) și Sângeorz-Băi (-521 locuitori).

În mediul rural, comunele cu cel mai mare număr de locuitori sunt: Feldru (7669 locuitori), Maieru (7089 locuitori) și Telciu (5798 locuitori). La polul opus se situează comunele: Runcu Salvei (1228 locuitori), Miceștii de Câmpie (1086 locuitori) și Silivașu de Câmpie (1011 locuitori). Singurele localități din județ în care s-a înregistrat o creștere a populației stabile între ultimele două recensăminte sunt Feldru (+583 persoane) și Rebra (+116 persoane).

Distribuția populației pe sexe și grupe de vârstă la recensămintele din 2011 și 2002 este reprezentată sugestiv prin piramida vârstelor:

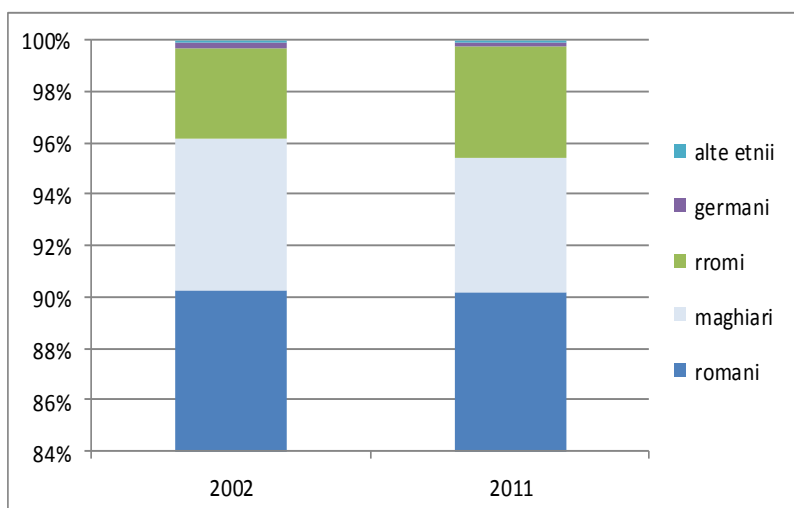

Analiza comparativă a evoluției și structurii pe vârste a populației județului pune în evidență următoarele aspecte semnificative:

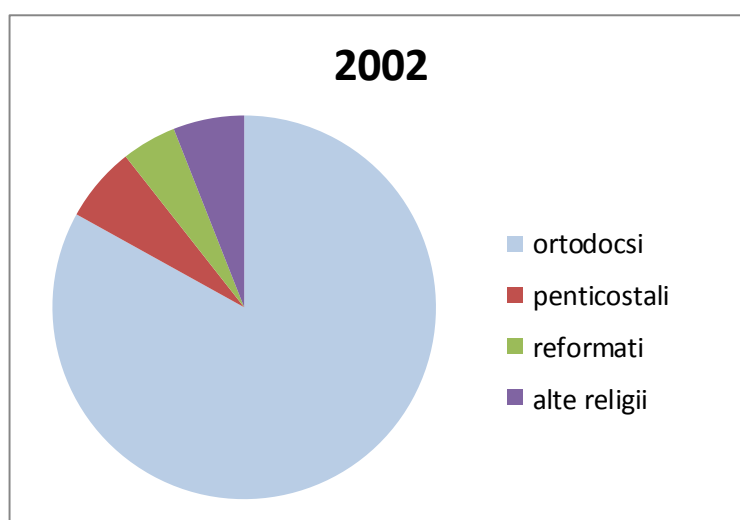
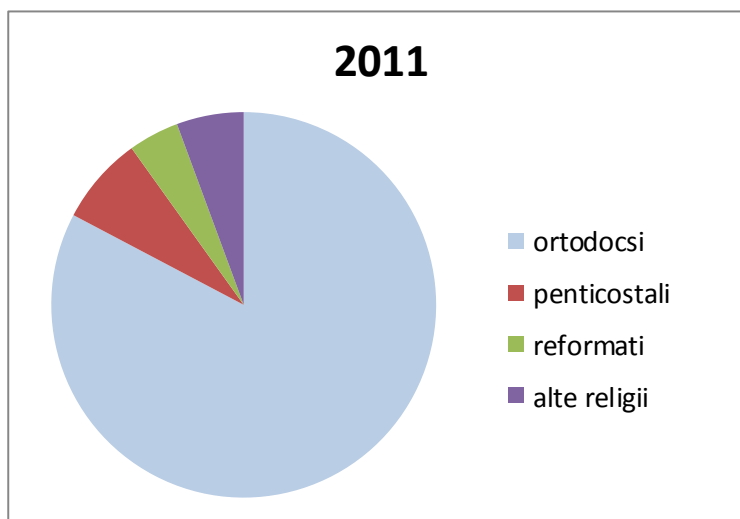
- scăderea ponderii copiilor (populației din grupa de vârstă 0-14 ani) cu 2,3 puncte procentuale;
- ponderea populației tinere (15-24 ani) s-a diminuat cu 3,4 puncte procentuale, de la 15,9% în 2002 la 12,5% în 2011;
- a crescut ponderea populației mature, (grupa de vârstă 25-64 ani) de la 50,9% în 2002 la 54,3 % în 2011;
- populația vârstnică (de 65 de ani și peste), a înregistrat o creștere relativă de la 12,6% în 2002 la 14,9% în 2011;

Structura etnică a populației la ultimul recensământ nu a înregistrat modificări semnificative comparativ cu recensământul anterior, așa cum rezultă din graficul de mai jos:

Populația de etnie română majoritară a rămas aproximativ la aceeași pondere de 90,2% din total. Populația de etnie romă a înregistrat o creștere cu 0,7 puncte procentuale, în timp ce populația de etnie maghiară s-a diminuat în termeni relativi cu 0,7 puncte procentuale.

Distribuția populației pe **religii** la recensămintele din 2002 și 2011 se prezintă conform graficului:

Cea mai mare parte a populației județului care și-a declarat apartenența religioasă la ultimul recensământ, aparține religiei ortodoxe (82,7%); 7,4% dintre respondenți și-au declarat apartenența la religia penticostală, iar 4,3% dintre locuitorii județului s-au declarat ca aparținând religiei reformate, celelalte confesiuni declarate însumând la un loc 5,6%. Ponderi între 0,5% și 2,0% au înregistrat următoarele religii: greco-catolică (1,9%); romano-catolică (1,1%); baptistă (0,8%); martorii lui Iehova (0,6%) și adventistă de ziua a șaptea (0,6%). Persoanele de altă religie decât cele prezentate mai sus reprezintă 0,5% din cei care și-au declarat apartenența confesională. Persoanele care s-au declarat "fără religie" sau atei au reprezentat 0,1% din populația respondentă.

Analiza populației județului după **nivelul de instruire cel mai ridicat** dobândit, relevă că din totalul persoanelor în vârstă de 10 ani și peste, 54,5% aveau un nivel scăzut de educație fiind absolvenți de învățământ primar, gimnazial sau fără școală absolvită. Gradul scăzut de educație plasează județul Bistrița-Năsăud cu peste 10% sub media pe țară în acest domeniu. Un nivel mediu de educație aveau 35,1% din persoanele

de peste 10 ani, iar absolvenții de învățământ superior reprezentau doar 10,4% din aceasta.

La recensământ, au fost înregistrate în Bistrița-Năsăud 22087 **persoane plecate în străinătate pentru o perioadă de cel puțin un an**. Din total, 13064 persoane (59,1%) sunt plecate în Spania. Prin această cifră, județul Bistrița-Năsăud înregistrează cele mai multe persoane plecate în Spania din județele României (7,6% din totalul persoanelor plecate pe perioadă îndelungată din România în Spania).

CAP. III. – AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

3.1. Consiliul Județean:

La nivelul județului Bistrița-Năsăud este constituit **consiliul județean** ca autoritate deliberativă a administrației publice locale, pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

Sediul Consiliului județean se află în clădirea situată în municipiul Bistrița, Piața Petru Rareș, nr. 1.

Consiliul județean Bistrița-Năsăud are în compunerea sa 30 de consilieri județeni și funcționează în baza Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului județean Bistrița-Năsăud, aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 40 din 29.08.2012.

Consiliul județean ales în conformitate cu prevederile legii se completează cu președintele consiliului județean, care are drept de vot și conduce ședințele acestuia.

Potrivit dispozițiilor art. 91 din Legea nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, consiliul județean are următoarele atribuții:

- a) atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes județean și ale societăților comerciale și regiilor autonome de interes județean;
- b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului;
- c) atribuții privind gestionarea patrimoniului județului;
- d) atribuții privind gestionarea serviciilor publice din subordine;
- e) atribuții privind cooperarea interinstituțională;

f) alte atribuții prevăzute de lege.

Conform art. 93 din Legea nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, consiliul județean se alege pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă. Mandatul consiliului județean se exercită de la data constituirii, până la declararea ca legal constituit a noului consiliu ales.

Consiliul județean se întrunește în ședințe ordinare ce se desfășoară o dată pe luna, la convocarea președintelui consiliului județean.

Consiliul județean se poate întruni și în ședințe extraordinare ori de câte ori este necesar, la cererea președintelui sau a cel puțin unei treimi din numărul membrilor consiliului ori la solicitarea prefectului, adresată președintelui consiliului județean, în cazuri excepționale care necesită adoptarea de măsuri imediate pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea urmărilor calamităților, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor sau epizootiilor, precum și pentru apărarea ordinii și liniștii publice.

Convocarea consiliului județean se face în scris, prin intermediul secretarului județului, cu cel puțin 5 zile înaintea ședințelor ordinare sau cu cel mult 3 zile înaintea celor extraordinare.

În caz de forță majoră și de maximă urgență pentru rezolvarea intereselor locuitorilor județului, convocarea consiliului județean se face de îndată.

În cazul suspendării președintelui, atribuțiile acestuia vor fi exercitate de unul dintre vicepreședinți, desemnat de consiliul județean prin votul secret al majorității consilierilor județeni în funcție.

În celelalte cazuri de absență a președintelui atribuțiile sale vor fi exercitate, în numele acestuia, de unul dintre vicepreședinți, desemnat de președinte prin dispoziție.

Ședințele consiliului județean sunt conduse de președinte sau, în lipsa acestuia, de vicepreședintele desemnat în condițiile alineatelor de mai sus.

În cazul în care, din motive întemeiate, lipsește și vicepreședintele desemnat, ședința va fi condusă de celalalt vicepreședinte sau de un consilier județean ales cu votul majorității consilierilor județeni prezenți.

Consiliul județean este legal constituit dacă majoritatea consilierilor județeni validați au depus jurământul. Constituirea consiliului județean se constată prin hotărâre, adoptată cu votul majorității consilierilor județeni validați.

Consiliul județean alege cu votul secret al consilierilor în funcție, pe durata exercitării mandatului său, 2 vicepreședinți. Cei doi vicepreședinți ai consiliului sunt aleși

pentru un mandat de 4 ani, legea reglementând și posibilitatea eliberării lor din funcție mai înainte de expirarea acestui mandat.

Ședințele consiliului județean se desfășoară legal în prezența majorității consilierilor județeni în funcție.

În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, consiliul județean adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți, în afară de cazurile în care legea sau regulamentul de organizare și funcționare a consiliului cere o altă majoritate.

Hotărârile se semnează de președinte sau, în lipsa acestuia, de vicepreședintele care a condus ședința și se contrasemnează de secretarul județului.

Consiliul județean lucrează în comisii de specialitate constituite pe domenii de activitate. Pot fi membri ai comisiilor de specialitate numai consilierii județeni.

Președintele consiliului județean reprezintă județul în relațiile cu celelalte autorități publice, cu persoane fizice și juridice române și străine, precum și în justiție.

Președintele răspunde în fața consiliului județean de buna funcționare a administrației publice județene. Președintelui consiliului județean i se subordonează întregul aparat propriu de specialitate al consiliului.

În exercitarea atribuțiilor sale, președintele consiliului județean emite dispoziții. Dispozițiile emise de președintele consiliului județean devin executorii numai după ce sunt aduse la cunoștință publică sau comunicate persoanelor interesate, după caz.

Fiecare județ are un secretar care este funcționar public de conducere sau înalt funcționar public, cu studii superioare juridice sau administrative. Secretarul se bucură de stabilitate în funcție.

Secretarul județului avizează pentru legalitate dispozițiile emise de președintele consiliului județean, respectiv contrasemnează hotărârile consiliului județean.

Actualul Consiliu Județean Bistrița-Năsăud a fost constituit în ședința din data de 24 iunie 2012, prin Hotărârea nr. 18/2012, urmare alegerilor locale din iunie 2012.

Configurația politică a Consiliului Județean Bistrița-Năsăud care a rezultat în urma alegerilor locale din anul 2012, este următoarea:

- Uniunea Social Liberală (PSD+PNL+PC) – 15 consilieri județeni;
- Partidul Democrat Liberal (PDL) – 13 consilieri județeni;
- Partidul Poporului-Dan Diaconescu (PP-DD) – 2 consilieri județeni.

În mandatul 2012-2014 Consiliul Județean Bistrița-Năsăud are organizate un număr de 4 comisii de specialitate, după cum urmează:

I. Comisia pentru buget-finanțe, programe și prognoze economice, cooperare economică, administrarea domeniului public și privat al județului, denumită COMISIA ECONOMICĂ.

II. Comisia pentru dezvoltare urbanistică, lucrări publice, protecția mediului, a monumentelor istorice și de arhitectură, denumită COMISIA DE URBANISM.

III. Comisia pentru activități științifice, învățământ, cultură, sănătate, sport, culte religioase, denumită COMISIA DE CULTURĂ.

IV. Comisia pentru administrație publică, protecție socială, ordine publică, drepturi și libertăți cetățenești, relații interne și internaționale, denumită COMISIA DE ADMINISTRAȚIE.

Comisiile de specialitate au ca principală atribuție analizarea și avizarea proiectelor de hotărâri în domeniul lor de activitate.

3.2. Rangul unităților administrativ-teritoriale și reședința județului:

Reședința județului Bistrița-Năsăud este municipiul Bistrița.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – secțiunea a IV-a – rețeaua de localități este compusă din localități urbane și din localități rurale ierarhizate pe ranguri.

Potrivit acestei legi ierarhizarea localităților pe ranguri la nivelul județului Bistrița-Năsăud este următoarea:

- rangul al II-lea îl au municipiile de importanță interjudețeană, județeană sau cu rol de echilibru în rețeaua de localități – municipiul Bistrița;
- rangul al III-lea îl au orașele, printre care se numără Beclean, Năsăud și Sângeorz-Băi;
- rangul al IV-lea îl au cele 58 de sate reședință de comună;
- rangul al V-lea îl dețin satele componente ale comunelor.

3.3. Serviciile publice deconcentrate și alte structuri ale administrației centrale organizate în județul Bistrița-Năsăud:

Tabel 3.1. Serviciile publice deconcentrate și alte structuri ale administrației centrale organizate în județul Bistrița-Năsăud

	Denumirea structurii / adresă
I.	MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
1.	Direcția pentru Agricultură Bistrița-Năsăud
2.	Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Bistrița-Năsăud
3.	Centrul Județean al Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Bistrița-Năsăud
4.	Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Bistrița-Năsăud
5.	Filiala de Îmbunătățiri funciare Bistrița-Năsăud
6.	Compartiment Dezvoltare Rurală al Direcției Generale de Dezvoltare Rurală
7.	Agenția Domeniilor Statului Reprezentanța Teritorială Bistrița-Năsăud
II.	MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE
8.	Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița-Năsăud
9.	Comisariatul Județean al Gărzii Naționale de Mediu Bistrița-Năsăud
10.	Sistemul de Gospodărire al Apelor Bistrița-Năsăud
11.	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Cluj Inspecția Silvică și de Vânătoare Bistrița-Năsăud
III.	MINISTERUL CULTURII
12.	Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniul Național Bistrița-Năsăud
IV.	MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
13.	Inspectoratul Școlar Județean
14.	Casa Corpului Didactic
V.	MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI
15.	Direcția Județeană Sport și Tineret Bistrița-Năsăud
16.	Clubul sportiv municipal Bistrița
VI.	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
17.	Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bistrița-Năsăud
18.	Direcția Regională Antifraudă Fiscală Birou Antifraudă Fiscală Bistrița
19.	Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc –Serviciul Teritorial Nord-Vest

	Denumirea structurii / adresă
20.	Direcția Regională Vamală Birou Vamal Bistrița
VII.	MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
21.	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă a județului Bistrița-Năsăud
22.	Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud
23.	Inspectoratul Teritorial de Muncă Bistrița-Năsăud
24.	Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială Bistrița-Năsăud
VIII.	MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
25.	Direcția de Sănătate Publică a județului Bistrița-Năsăud
26.	Serviciul Județean de Ambulanță Bistrița-Năsăud
27.	Casa Județeană de Asigurări de Sănătate
IX.	MINISTERUL ECONOMIEI
28.	Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor
29.	Serviciul Județean de Metrologie Legală Bistrița- Năsăud
X.	MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
30.	Inspectoratul de Jandarmi Județean Bistrița-Năsăud
31.	Inspectoratul Județean de Poliție Bistrița-Năsăud
32.	Inspectoratul pentru Situații de Urgență Bistrița-Năsăud
33.	Structura Teritorială pentru Probleme Speciale Bistrița-Năsăud
34.	Serviciul Județean Anticorupție Bistrița-Năsăud
35.	Serviciul de Informații și Protecție Internă Bistrița-Năsăud
36.	Birou Județean de Poliție Transporturi Feroviare Bistrița-Năsăud (Cluj)
37.	Serviciul de Combatere a Criminalității Organizate (Cluj)
38.	Biroul pentru Imigrări
39.	Compartimentul Județean pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date Bistrița-Năsăud
40.	Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Bistrița-Năsăud
41.	Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog
XI.	MINISTERUL TRANSPORTURILOR
42.	Agenția teritorială ARR Bistrița-Năsăud
43.	Reprezentanța RAR Bistrița-Năsăud

	Denumirea structurii / adresă
44.	Compania de Drumuri și Poduri Cluj Secția de Drumuri Naționale Bistrița-Năsăud
XII.	SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
45.	Direcția Județeană de Statistică Bistrița-Năsăud
46.	Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară
XIII.	MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
47.	Inspectoratul de Stat în Construcții Compartiment Control în Construcții Bistrița-Năsăud
48.	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - Agenția Regională Nord-Vest
XIV.	MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
49.	Unitatea militară 01331 - Brigada 81 mecanizată
50.	Unitatea militară 01331 - Batalionul 812 Infanterie
51.	Unitatea militară 02267 Batalionul 405 Sprijin Logistic
52.	Unitatea militară 01518 Batalionul 817 Artilerie
XV.	MINISTERUL JUSTIȚIEI
53.	Tribunalul Bistrița-Năsăud
54.	Judecătoria Bistrița
55.	Judecătoria Beclean
56.	Judecătoria Năsăud
57.	Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud
58.	Parchetul de pe lângă Judecătoria Bistrița
59.	Parchetul de pe lângă Judecătoria Năsăud
60.	Parchetul de pe lângă Judecătoria Beclean
XVI.	MINISTERUL PENTRU SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ
61.	Compania Națională Poșta Română Oficiul Județean de Poștă
XVII.	PARLAMENTUL ROMÂNIEI ȘI ALTE STRUCTURI ALE STATULUI
62.	Curtea de Conturi a României Camera de conturi Bistrița-Năsăud
63.	Serviciul Român de Informații Direcția Județeană de Informații Bistrița-Năsăud

	Denumirea structurii / adresă
64.	Serviciul de Telecomunicații Speciale Oficiul Județean Bistrița-Năsăud
65.	Serviciul de Protecție și Pază
66.	Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații - Direcția Regională Cluj Oficiul Județean Bistrița-Năsăud

CAP. IV. – CĂI DE COMUNICAȚII

4.1. Infrastructura rutieră:

Județul Bistrița-Năsăud dispune de o rețea de drumuri publice (naționale, județene și comunale) în lungime totală de 1600 km, dintre care 321 km reprezintă drumuri naționale. În interiorul județului legăturile sunt asigurate de 1279 km de drumuri județene și comunale, din care 159 km sunt modernizate și 328 au îmbrăcăminte asfaltică.

Nr. crt.		Lungimea totală - km -	Tipul îmbrăcăminții		
			Asfalt tip beton	Beton ciment	Îmbrăcăminte asfaltică
	TOTAL DRUMURI JUDEȚENE SI COMUNALE	1279	94	65	328
1	Drumuri județene	754	94	62	262
2	Drumuri comunale	525		3	66

4.2. Infrastructura feroviară:

Rețeaua de căi ferate care traversează județul Bistrița-Năsăud măsoară o lungime de 285,251 km, din care 179,627 km (161,527 km – linii simple și 18,100 km – linii duble) sunt electrificate, iar 105,624 km sunt linii ferate simple neelectrificate.

Tabel 4.1. Date privind lungimile simple ale liniilor de cale ferata din județ

Denumire date statistice	Valori [km]		
	2009	2010	2011
Lungimea rețelei de căi ferate	320	320	320
Lungimea simplă a liniilor de cale ferată electrificate	183	183	183
Lungimea simplă a liniilor de cale ferată cu ecartament normal - cu o cale	302	302	302

Serviciile feroviare sunt operate cu precădere de companiile de stat SNTFC CFR Călători S.A. și SNTFM CFR Marfă S.A., însă piața de transporturi feroviare de mărfuri a fost deschisă în România încă din 1998, iar primii operatori privați și-au început activitatea în 2000. În județul Bistrița-Năsăud trei dintre rutele de călători, Bistrița Nord – Bistrița Bârgăului, Salva – Ilva Mică – Rodna Veche, Teiuș – Luduș – Sărmășel – Bistrița Nord, au fost preluate de operatori privați S.C. Regiotrans S.R.L., respectiv S.C. Via Terra Spedition S.R.L.

Având o densitate de **59,8 km de cale ferata la 1.000 km²**, județul Bistrița-Năsăud nu ajunge la nivelul statelor europene dezvoltate (Germania – 119,6 km la 1.000 km², Belgia – 110,8 km la 1.000 km²).

4.3. Alte rețele de transport și căi de comunicație:

În județul Bistrița-Năsăud **nu există căi de comunicație naturale și nici căi de comunicație aeriene**. În județ nu există nici un aeroport, fapt pentru care nu sunt deservite linii aeriene naționale și internaționale. În consecință, în județ nu se efectuează transport de pasageri sau de mărfuri pe calea aerului.

CAP. V. – PATRIMONIUL JUDEȚULUI:

5.1. Patrimoniul public și privat:

Patrimoniul județului este constituit din bunurile mobile și imobile care aparțin domeniului public și domeniului privat al unității administrativ-teritoriale, precum și drepturile și obligațiile cu caracter patrimonial.

Bunurile care aparțin domeniului public al județului Bistrița-Năsăud sunt atestate prin Hotărârea de Guvern nr. 905/2002 privind atestarea domeniului public al județului Bistrița-Năsăud, precum și al municipiului, orașelor și comunelor din județul Bistrița-Năsăud, iar **Anexa nr. 1.1. la prezentul Statut** cuprinde Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al județului Bistrița-Năsăud și **Anexa nr. 1.2. la prezentul Statut** cuprinde Inventarul bunurilor care aparțin domeniului privat al județului Bistrița-Năsăud.

Regimul juridic al acestei categorii de bunuri este cel stabilit de Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare.

Bunurile publice sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile, fapt ce presupune că nu pot fi înstrăinate, ci numai date în administrare, concesionate sau închiriate, în condițiile legii.

Dreptul de proprietate publică se poate dobândi pe cale naturală, prin achiziții publice efectuate în condițiile legii, prin expropriere pentru cauză de utilitate publică, prin acte de donații legal acceptate de consiliul județean. Acest drept încetează dacă bunul a pierit ori a fost trecut în domeniul privat.

Trecerea unui bun din domeniul public în domeniul privat al județului și invers, se poate face numai prin hotărâre a consiliului județean.

Administrarea domeniului public se realizează de către consiliul județean care poate transmite dreptul de administrare serviciilor publice de specialitate și serviciilor publice aflate sub autoritatea sa.

Hotărârea prin care se dau în administrare asemenea bunuri va cuprinde drepturile și obligațiile administratorului, precum și condițiile care se impun acestuia.

Bunurile aflate în domeniul privat al județului sunt cele identificate prin inventarierea anuală.

Administrarea altor bunuri se realizează de către consiliul județean, care poate transmite prin hotărâre acest drept serviciilor sau instituțiilor publice de sub autoritatea sa.

Toate bunurile aparținând județului, sunt supuse inventarierii.

Consiliul județean hotărăște ca bunurile ce aparțin domeniului public sau privat al județului să fie date în administrarea regiilor autonome și instituțiilor publice, să fie concesionate ori să fie închiriate.

De asemenea, dă în folosință gratuită pe termen limitat, bunuri mobile și imobile proprietate publică sau privată a județului, persoanelor juridice fără scop lucrativ care desfășoară activități de binefacere sau de utilitate publică ori servicii publice.

5.2. Patrimoniul cultural și istoric:

În județul Bistrița-Năsăud există obiecte de artă și cu caracter de unicat la nivel național și internațional, din care se menționează: Colecțiile de pictură și artă fotografică ale Fundației „Societatea de concerte” (aprox. 500 picturi; aprox. 2500 fotografii), Colecția de creație vestimentară țărănească – zadii – aprox. 2500 bucăți, Colecția de ceramică românească din Transilvania – aprox. 1000 bucăți, Colecția de discuri de vinyl – aprox. 7000 bucăți.

Clădirile, bisericile, catedralele și alte monumente de arhitectură din patrimoniul național în județul Bistrița-Năsăud sunt: Sediul Casei de Cultură a Sindicatelor Bistrița (clădire de patrimoniu construită în 1892 de către arhitectul și negustorul Michael Textoris), Biserica evanghelică-reformată veche din Tonciu (tavan casetat, pictat).

Dintre elementele de patrimoniu care pot fi puncte de atracție pentru activitatea turistică trebuie menționat ansamblul Chiraleș (grota, loc de înmormântare), Festivalurile Județene de Folclor, Târgurile meșteșugărești, Interetnic Festival - Festival Național al Etniilor din România, Târgul Național al Olarilor, Expoziții de artă fotografică, Expozițiile de artă populară, Atelierele meșteșugărești din județ, Colecțiile etnografice județene.

Pe teritoriul județului Bistrița-Năsăud sunt în evidență 15 castele, din care cel puțin 8 necesită intervenții de consolidare / conservare / restaurare. Cele mai cunoscute sunt Castelul Hye (Ilișua), Castelul Wesselényi (Comlod) și Castelul Teleki (Poșmus).

În total, în județul Bistrița-Năsăud, la nivelul anului 2012 erau în evidență 765 monumente istorice. După categorie sunt 380 situri arheologice, 367 monumente de arhitectură, 11 monumente de for public și 7 monumente memoriale și funerare. După grupa valorică: 225 sunt monumente de grupă A (de interes național), iar 540 sunt monumente de grupă B (interes local). După tip, acestea sunt împărțite în 2 ansambluri urbane, 4 ansambluri rurale, 81 biserici și mănăstiri, 191 case, 15 castele, 2 cetăți, 2 cazarme, 6 muzee, 1 pod, 6 școli, 11 monumente de for public, 1 piatră tombală și 1 mormânt. 92 sunt amplasate în mediul urban, iar 763 sunt amplasate în mediul rural. După statutul juridic, 30 aparțin domeniului public iar 735 sunt în proprietate privată. În județ există de asemenea 60 de unități de arhitectură religioasă de zid (cele mai vechi datând din sec. XIII) și 21 de unități de arhitectură religioasă de lemn.

Există de asemenea 17 unități de cetăți și elemente de fortificație care pot fi vizitate, precum fragmente ale zidului de incintă a Cetății medievale Bistritz, șanțul de apărare al Cetății medievale Bistritz, valul de apărare al Cetății medievale Bistritz, Turnul Dogarilor ("Fassbinterturm"), situl arheologic de la Bistrița sau ruinele Cetății Ciceului. Imobilele urbane și rurale, aflate în patrimoniul județului, care pot fi vizitate, însumează 18 unități (majoritatea în orașul Bistrița); dintre cele reprezentative: imobilul destinat activităților meseriașilor sași, azi Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Asociația meseriașilor din Bistrița (Bistritzer Gewerbeverein), azi Centrul Cultural Municipal „George Coșbuc”, sau primăria veche „Domus Consistorialis”.

Monumente de for public din județ: Statuia lui George Coșbuc, autor Gavril Covalschi; Statuia lui Andrei Mureșanu, autor Corneliu Medrea; Bustul lui Liviu Rebreanu, autor Cultură, tradiții și patrimoniu Romulus Ladea; Monumentul „Apărătorii Păcii”, autor Dario Lazăr; Bustul lui Vasile Nașcu, autor Corneliu Medrea; Bustul lui Liviu Rebreanu, autor Romulus Ladea; Bustul lui George Coșbuc, autor Corneliu Medrea; Bustul lui Vasile Nașcu, autor Corneliu Medrea; Relief din bronz închinat lui Iacob și Ioachim Mureșan, autor Corneliu Medrea; Bustul lui Ion Pop Reteganul, autor G. Fulop; Bustul lui Liviu Rebreanu.

În județul Bistrița-Năsăud există numeroase statui și monumente cu caracter de unicat: Sculptura „Înger la zid” – bronz, realizată de sculptorul Mircea Roman ca un omagiu eroilor din satul Căianul Mare; Portretul primului învățător român din satul Căianul Mare – Gavril Retegan – bronz, autori Mariana Gordan (Anglia) și Mircea Roman; Monumentul eroilor din localitatea Chintelnic, sculptor Anton Tanase; Monument în memoria lui Grigore Pletosu, sculptor Maxim Dumitraș; Portretul poetului Ioan Alexandru, realizat de sculptorul Vasile Gorduz (bronz); Bustul poetului George Coșbuc realizat de sculptorul V. Pârvan (tablă bătută). Proprietar al acestora este Fundația „Societatea de concerte Bistrița”.

Pe teritoriul județului sunt 6 muzee cu statut de monument istoric: Cazarma Regimentului 63 Infanterie, azi Muzeul Bistrița; Muzeul Memorial „George Coșbuc”; „Casa săsească” Livezile; Muzeul Memorial „Liviu Rebreanu”; Cazarma Regimentului II Românesc de Graniță, "Șvarda", azi Muzeul Grăniceresc Năsăudean; Muzeul Memorial „Ion Pop Reteganul”.

Pe lângă toate elementele de patrimoniu menționate mai sus există și monumente de for public fără statut de monumente istorice, din care 14 în municipiul Bistrița, 1 în Năsăud, 2 în Beclean, 2 în Sângeorz-Băi, 2 în Rodna. Mai există și bunuri culturale

mobile, deținute de Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, aparținând domeniilor arheologie, istorie, etnografie, artă plastică, știință (în total 74.783 elemente), și bunuri culturale mobile deținute de punctele muzeale sătești (aproximativ 5000 de elemente).

În concluzie, **judetul Bistrița-Năsăud posedă un patrimoniu istoric și cultural bogat**, cu numeroase **elemente de diferențiere**, care poate contribui major atât la dezvoltarea culturală a județului cât și la dezvoltarea turismului. Din păcate însă, rezultatele – în special pe componenta de turism – indică faptul că tot acest patrimoniu **nu este exploatat adecvat**.

CAP. VI. – INSTITUȚII DIN DOMENIUL EDUCAȚIEI, CULTURII, SĂNĂȚĂII, ASISTENȚEI SOCIALE, SPORTULUI, MASS-MEDIA:

6.1. Educație:

În județ funcționează mai multe tipuri de unități de învățământ preuniversitar:

- unități de învățământ preuniversitar de stat cu personalitate juridică;
- unități de învățământ special preuniversitar de stat cu personalitate juridică;
- unități de învățământ preuniversitar particular acreditat cu personalitate juridică;
- unități de învățământ preuniversitar particular autorizat cu personalitate juridică.

Tabel 6.1. Structura rețea școlară 2013-2014

REȚEA - ȘCOLARĂ 2013-2014	Total JUDEȚ	din care:		URBAN		RURAL	
		Persona- litate juridică	Struc- tură	Persona- litate juridică	Struc- tură	Persona- litate juridică	Struc- tură
GRĂDINIȚA	125	11	114	11	26		88
I-IV	103		103		9		94
I-VIII	103	67	36	9	2	58	34
LICEU	27	27		18		9	
LICEU INV.SPECIAL	1	1		1			
C.S.E.I.	4	4		4			
SCOLI:	363	110	253	43	37	67	216
PALAT	1	1		1			
CLUBURI	5	3	2	3			2
CSS	1		1		1		
	7	4	3	4	1		2

UNITĂȚI ȘCOLARE	370	114	256	47	38	67	218
CCD	1	1		1			
C.J.R.A.E.	1	1		1			
ISJ	1	1		1			
TOTAL REȚEA:	373	117	256	50	38	67	218

Cele mai importante instituții de învățământ din județul Bistrița-Năsăud sunt:

- Colegiul National "Liviu Rebreanu" Bistrița;
- Colegiul National "Andrei Mureșanu" Bistrița;
- Colegiul Tehnic "Infoel" Bistrița;
- Colegiul Tehnic "Grigore Moisil" Bistrița;
- Colegiul National "Petru Rares" Beclean;
- Colegiul National "George Coșbuc" Năsăud;
- Colegiul Economic Năsăud;
- Colegiul Silvic „Transilvania” Năsăud;
- Liceul de Arte "Corneliu Baba" Bistrița;
- Liceul de Muzica "Tudor Jarda" Bistrița;
- Liceul cu Program Sportiv Bistrița;
- Liceul Tehnologic Forestier Bistrița;
- Liceul Tehnologic Agricol Bistrița;
- Liceul Teoretic Sanitar Bistrița;
- Liceul Tehnologic de Servicii Bistrița;
- Liceul Tehnologic Silvic Năsăud;
- Liceul Tehnologic "Henri Coandă" Beclean;
- Liceul Tehnologic Agricol Beclean;
- Liceul Teoretic "Solomon Haliță" Sângeorz-Băi;
- Liceul Tehnologic "Ion Căian Românul" Căianu Mic;
- Liceul Tehnologic Feldru;
- Liceul Tehnologic Lechința;
- Liceul Tehnologic "Liviu Rebreanu" Maieru;
- Liceul "Radu Petrescu" Prundu Bârgăului;
- Liceul Tehnologic Spermezeu;
- Liceul Tehnologic Târlisua;
- Liceul Teoretic "Constantin Romanu Vivu" Teaca;

- Liceul Tehnologic Telciu.

De asemenea, în județul nostru există centre universitare/extensii universitare ale următoarelor universități:

- Universitatea "Babeș Bolyai" Cluj-Napoca;
- Universitatea Tehnică Cluj-Napoca;
- Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" din Arad;
- Universitatea Ecologică București.

6.2. Cultură:

În județul nostru funcționează un singur cinematograful – Dacia.

Festivalul de film intitulat „Mu:vi”, în organizarea Asociației Group Seven în colaborare cu Fundația „Societatea de concerte”, se desfășoară la Sinagoga Bistrița, durata festivalului fiind de aproximativ 2 săptămâni.

Nu există teatre tradiționale, însă se organizează o stagiune cu spectacole produse de teatre din alte localități, aproximativ de două ori pe lună la Centrul Județean pentru Cultură și două la Centrul Cultural Municipal. Nu există nici filarmonică. Există o Orchestră de proiecte intitulată „Noua Orchestră Transilvană”, care este o selecționată a Transilvaniei, înființată în 1999 în cadrul Fundației „Societatea de concerte”. Din 1999 până în prezent susține aproximativ 10 concerte simfonice pe an. De asemenea, Centrul Județean pentru Cultură în colaborare (uneori) cu Centrul Municipal pentru Cultură și Fundația „Societatea de concerte” organizează aproximativ 45-50 de concerte camerale și recitaluri pe an.

Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud este format din 10 secții fără personalitate juridică subordonate: Muzeul Bistrița, Muzeul Grăniceresc Năsăudean, Muzeul de Artă Comparată Sângeorz-Băi, Muzeul Memorial „Liviu Rebreanu”, Muzeul Memorial „George Coșbuc”, Muzeul Memorial „Ion Pop Reteganul”, Muzeul „Casa Săsească” Livezile, Muzeul I „Cuibul Visurilor” Maieru, Muzeul Etnografic și al Mineritului Rodnean, Muzeul Literar și „Teodor Tanco”. Pe lângă acestea mai există 7 puncte muzeale sătești: (1) Ciceu-Mihăiești, Primăria, (2) Feldru, Casa Ethnos, (3) Feldru, Nechiti George, (4) Monor, Primăria, (5) Miceștii de Câmpie, Casa Ethnos, (6) Poiana Ilvei, Casa morarului, (7) Ureche-Niculai Cătălina Rebrisoara, Catarig Leon.

În județ există 160 de biblioteci ce oferă peste 1.500.000 de volume de cărți și reviste (spre comparație, în anul 2001 existau 53 de biblioteci comunale, pe lângă biblioteca județeană).

În județ există 3 galerii de artă (cu una mai puțin decât în 2001). Există 50 de scriitori cu domiciliul stabil în județ, 10 actori / regizori și 23 de pictori. Dintre orchestre și fanfare pot fi enumerate Orchestra Profesionistă „Dor Românesc” a Centrului Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, Fanfarele Sărata, Rodna, Teaca, Telciu, Lechința, Țigău, Jeica, Baptistă-Bistrița și Muzica Militară-Bistrița. Tot aici trebuie menționată și Orchestra Centrului Cultural Municipal, formată din 8 instrumentiști.

În județ există un ansamblu folcloric - „CODRIȘORUL” - înființat în 1969 la Casa de Cultura a Sindicatelor Bistrița. A câștigat Marele Premiu „Colierul de Aur” - Dijon-Franța-1985 și multe alte premii naționale și internaționale.

În județ există Școala de Arte Bistrița și mai multe școli de arte și meserii din învățământ. Există de asemenea două licee de artă și coregrafie (Liceul de Arte “Corneliu Baba” Bistrița și Liceul de Muzică „Tudor Jarda” Bistrița), oferind în total peste 600 de locuri. Dintre cercurile și cluburile tematice / artistice / culturale se pot aminti Asociația Umoriștilor Bistrițeni, de pe lângă Casa de Cultură a Sindicatelor Bistrița înființată în 1996 (formată din 21 de membri), Clubul Saeculum Beclean (Cenacluri literare, care reunesc scriitori consacrați, dar și debutanți sau elevi interesați de scris – 33 de participanți pe activitate / lunar), Cenaclul „George Coșbuc” al Casei de Cultură a Sindicatelor Bistrița (gestionează / organizează și activități conexe (Saloanele Liviu Rebreanu, Colocviile George Coșbuc, Premiile SSBN etc.) și Societatea Scriitorilor din Bistrița-Năsăud (Cercul de literatură, Cercul de teatru, Cercul de Canto popular al Centrului Cultural Municipal).

În județ există palate ale copiilor astfel: Palatul Copiilor Bistrița (cu Filiala Prundu Bârgăului), Clubul Copiilor Sângeorz-Băi Filiala Rodna, Clubul Copiilor Beclean, Năsăud, Prundu Bârgăului (având înscriși 3909 elevi în anul 2012, în scădere de la 4452 în anul 2009). Palatul Copiilor Bistrița coordonează activitatea cluburilor copiilor, ca și a filialelor. Începând cu anul 2011, funcționarea filialelor a încetat.

Centru Județean pentru Cultură finanțează editarea publicațiilor literare și culturale după cum urmează: Mișcarea Literară; Mesagerul literar și artistic și începând din acest an revista Infinitesima. Revistă - Mișcarea literară - care apare la Bistrița din 2002 apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România. Centru Județean pentru Cultură organizează sau colaborează la realizarea unor activități literare specifice (Colocviul revistei, Premiile revistei, lansări de carte etc.). Revista apare de 4 ori pe an, având 150 de pagini pe ediție.

Centru Județean pentru Cultură organizează sau colaborează la realizarea unor tabere sau simpozioane de creație artistică dintre cele mai importante și mai vechi din țară cum ar fi:

- Tabăra Internațională de Sculptură – în colaborare cu Muzeul de Artă Comparată Sângeorz-Băi;
- Simpozionul Național de Pictură „Colonia ˆ Tescan- în colaborare cu Muzeul George Enescu;
- Tabăra Internațională de Fotografie;
- Tabăra de Fotografie și Pictură Agrieș;
- Master-class de interpretare muzicală „ Muzica la altitudine” –Tihuța și Poiana Ștampei.

Centru Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud organizează programul artistic legat de zilele orașelor sau a comunelor aproape peste tot în județ.

6.3. Sănătate:

În ceea ce privește serviciile de sănătate publice, în județul Bistrița-Năsăud activează 337 medici (1,1 la 1000 locuitori), 48 stomatologi și 1083 personal sanitar mediu.

Spitalul Județean de Urgență Bistrița este unitate sanitară cu personalitate juridică, instituție publică, care asigură servicii medicale spitalicești și ambulatorii de specialitate, care funcționează în subordinea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud.

Sediul central al unității este în municipiul Bistrița, str.General Grigore Bălan nr. 43, iar al secțiilor exterioare fără personalitate juridică și ambulatoriul de specialitate fără personalitate juridică, în locațiile situate în: str. Alba Iulia nr.7, str. B-dul Independenței nr.30, str. Someșului nr.2, str. Ghinzii nr.11, str. Gării nr.9-11, str. Aleea Basmului nr.2 din municipiul Bistrița.

Structura organizatorică a Spitalului Județean de Urgență Bistrița este aprobată prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 490/2010.

În anul 2013, Spitalul Județean de Urgență Bistrița avea un total de 1.048 paturi în secții și compartimente de specialitate, din care:

A) în secții de specialitate medicală	750 paturi
B) în secții de specialitate chirurgicală	247 paturi
C) paturi de zi	38 paturi
D) UPU-SMURD	13 paturi

Spitalul Orășenesc Beclean se află situat pe DN 17 și acordă servicii medicale pentru aproximativ 56.000 locuitori, din care 12.000 ai orașului Beclean și 44.000 locuitori ai celor 13 comune arondate. Structura spitalului a fost aprobată prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 492/2010, având un număr total de 226 paturi, 10 paturi pentru spitalizare de zi.

Spitalul Orășenesc "Dr. George Trifon" Năsăud asigură asistență medicală spitalicească și ambulatorie unui număr de peste 120 mii locuitori, cu cele 205 paturi de acuți și cele 12 cabinete medicale, fiind unitate de primă linie.

6.4. Asistența socială:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud, a fost înființată prin Hotărârea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 25 / 31 martie 2005, ca serviciu public de interes județean în subordonarea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, cu personalitate juridică, prin comasarea Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului Bistrița-Năsăud, a Serviciului Public Județean pentru Asistență Socială și Sănătate Bistrița-Năsăud și a Centrului de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Beclean cu Secția Externă "Sf. Luca" Nușeni.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului are rolul de a asigura la nivel județean aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie, prin următoarele centre de plasament, centre de asistență și case de tip familial:

a. Rețeaua de asistenți maternali profesioniști

b. Centrul pentru protecția copilului Bistrița:

- Centrul de primire în regim de urgență "Copiii străzii"
- Centrul de recuperare de zi pentru copilul cu dizabilități
- Centrul maternal
- Centrul educațional de zi pentru copilul exploatat prin muncă
- Casa de tip familial pentru copii Chiraleș
- Centrul de plasament de tip familial pentru copilul cu dizabilități

c. Centrul pentru protecția copilului Beclean:

- Centrul de recuperare de zi pentru copilul cu dizabilități - echipa mobilă
- Centrul de plasament de tip familial pentru copii

d. Centrul pentru protecția copilului Năsăud

- Centrul de recuperare de zi pentru copilul cu dizabilități
- Centrul de plasament de tip familial pentru copii

e. Centrul pentru protecția copilului Teaca:

- Centrul de plasament de tip familial pentru copii

f. Centrul "Sfântul Pavel" pentru recuperarea persoanelor dependente de alcool Bistrița:

- Centrul "Sfântul Pavel"

g. Centrul de servicii de recuperare neuromotorie (de tip ambulatoriu) Bistrița

h. Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică pentru adulți Beclean:

- Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică pentru adulți "Sfântul Luca"
- Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică pentru tineri cu handicap
- Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică pentru adulți cu boala Alzheimer

i. Centrul pentru persoane cu handicap și persoane vârstnice Nușeni:

- Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane cu handicap
- Căminul pentru persoane vârstnice

j. Centrul de servicii de recuperare neuromotorie (de tip ambulatoriu) Nușeni

La data de 30.06.2013, de serviciile Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului beneficiau un număr de 15.164 persoane.

6.5. Sport:

În județul Bistrița-Năsăud sunt în evidență 3663 de sportivi legitimați, în creștere față de anii precedenți (respectiv 2874 în anul 2009) care activează în cadrul a 207 de structuri sportive din care: 70 cluburi sportive și 137 de asociații sportive, de asemenea în creștere față de anii precedenți (respectiv 21 de structuri sportive din care: 7 cluburi sportive și 14 asociații sportive în anul 2001). În afara acestora funcționează la nivelul județului Bistrița-Năsăud și 9 asociații județene pe ramură de sport (structuri sportive conform Legii 69/2000, Legea Educației Fizice și Sportului). În ceea ce privește infrastructura pentru sport din județul Bistrița - Năsăud, dinamica este diferită. Se constată un regres în ceea ce privește numărul de terenuri de sport, 50 în 2012 față de 114 în 2001, dar se înregistrează o creștere a numărului de săli de sport respectiv 25 în 2012 față de doar 17 în 2009 cu toate că față de anul 2001 sunt mai puține săli de sport.

În anul 2012 sunt în evidență 18 de săli amenajate pentru culturism, fitness și diferite forme de gimnastică în care practică sistematic și organizat sportul și exercițiul fizic 1500 de persoane, în afara populației de vârstă școlară.

Tabel 6.1. Date privind sportul

		2001	2009	2010	2011	2012
Terenuri de sport	Total	114	42	44	47	50
	Urban	32	11	12	14	15
	Rural	82	31	32	33	35
Bazine de înot		4	2	3	5	6
Săli de sport	Total	28	17	19	22	25
	Urban	23	14	15	17	18
	Rural	5	3	4	5	7
Complexe sportive		7	2	3	3	3
Stadioane	Urban	5	6	6	6	6
	Bistrița	3	4	4	4	4
	Beclean	1	1	1	1	1
	Năsăud	1	1	1	1	1

6.6. Mass-media:

La nivelul județului Bistrița-Năsăud există instituții de presă, atât din domeniul presei scrise, cât și al presei online și al audio-vizualului.

Astfel, dintre cotidienele locale amintim publicațiile scrise: "Răsunetul" și "Mesagerul de Bistrița Năsăud", iar publicații online: "Bistrițeanul.ro", "Timponline.ro", "Bistrițaonline.ro", "Citynews.ro", "Bistrițanews.ro", "Newsbn.ro", "Răsunetul" și "Mesagerul".

La acestea se adaugă o serie de publicații săptămânale, cum ar fi: "Promo de Bistrița-Năsăud", "Sportul Bistrițean".

În județ funcționează cinci posturi locale de televiziune: "TV Bistrița", "AS TV", "Focus TV", "Direct TV", "Sîngeorz TV", De asemenea, avem trei posturi de radio locale: "Radio Balada", "Radio Transilvania" și "Radio Bistrița".

Știrile locale sunt transmise la nivel național prin corespondenți locali ai principalelor posturi naționale TV sau ai presei centrale:

- societățile comerciale de televiziune care au corespondenți în județul nostru sunt: PRO TV, ANTENA 1 TV, ANTENA 2 TV, ANTENA 3 TV, DIGI 24, ROMÂNIA TV, TVR, PRIMA TV, REALITATEA TV, TRANSILVANIA LOOK;

- agențiile de presă care au corespondenți în județul nostru sunt: AGERPRES, MEDIAFAX, precum și ziarul ADEVĂRUL;

- posturile de radio naționale care au corespondenți în județul nostru sunt: KISS FM, MAGIC FM, RADIO ROMÂNIA.

CAP. VII. – ECONOMIA JUDEȚULUI

Economia județului Bistrița-Năsăud este preponderent industrial-agrară, specializată în industria construcțiilor de mașini, echipamente și aparate electrice, industria metalurgică, industria alimentară și textilă. Agricultură este o ramură de bază în economia județului.

Forța de muncă, câștigurile salariale și șomajul influențează starea economiei în cadrul județului. Astfel la sfârșitul lunii decembrie 2012, efectivul salariaților din județ era de 58197 persoane. Câștigul salarial mediu brut pe județ la sfârșitul lunii decembrie 2012 a fost de 1636 lei, cu 1,2% mai mare decât în luna decembrie 2011. Comparativ cu luna noiembrie 2012 s-a înregistrat o creștere a câștigului salarial mediu brut cu 1,7%. Câștigul salarial mediu net înregistrat la nivelul județului la sfârșitul lunii decembrie 2012 a fost de 1195 lei, cu 1,4% mai mare decât în luna decembrie 2011 și cu 1,6% peste nivelul lunii noiembrie 2012. Câștigurile salariale medii brute și nete pe județ la sfârșitul lunii decembrie 2012 s-au situat cu 30,2% și respectiv 29,6% sub nivelul mediu al acestor indicatori la nivel național. Numărul șomerilor aflați în evidențele AJOFM Bistrița-Năsăud la sfârșitul lunii decembrie 2012 era de 6666 persoane, în creștere cu 632 persoane față de luna noiembrie 2012 și cu 125 persoane mai mare față de luna decembrie 2011. Rata șomajului la sfârșitul lunii decembrie 2012 a fost de 5,0%, cu 0,5% mai mare decât în luna noiembrie 2012 și cu 0,6% sub rata șomajului la nivel național.

Tabel 7.1. Situația agenților economici (activi) după forma juridică:

Nr. crt.	Structura	Nr. agenți economici activi la 31.12.2011	Nr. agenți economici activi la 31.12.2012
TOTAL, din care:		13589	15276
1.	Persoane fizice Din care:	6503	7780

	Persoane fizice autorizate (PFA)	4714	5831
	Intreprinderi individuale (II)	904	1061
	Intreprinderi familiale (IF)	885	888
2.	Persoane juridice (inclusiv sucursale)	7086 (80 suc.)	7496 (80 suc.)
	Din care:		
	Regii autonome	12	12
	Cooperative	1	1
	Din care:		
	Cooperative de consum	0	0
	Cooperative de credit	1	1
	Cooperative mestesugărești	0	0
	Societati comerciale	7024	7423
	Din care:		
	Societăți pe actiuni (SA)	147 (47suc.)	144 (46 suc.)
	Societăți cu raspundere limitata (SRL)	6864 (31 suc.)	7267 (32 suc.)
	Societăți in comandita simpla (SCS)	5	5
	Societăți in nume colectiv (SNC)	8 (2 suc.)	7 (2 suc.)
	Societăți in comandita pe actiuni (SCA)	0	0
	Cooperative agricole (L 566/2004)	2	12
	Societăți cooperative (L 1/2005)	47	48

Tabel 7.2. Structura numărului de agenti economici (activi) după tipul de capital:

Nr. crt.	Tipul de capital	Nr. agenti economici activi la 31.12.2011	Nr. agenti economici activi la 31.12.2012
TOTAL, din care:		6994	7404
1	Cu capital autohton	6513	6904
	Din care:		
	Cu cap.integral privat	6509	6900
	Cu capital mixt(stat+privat)	1	1
	Cu cap.integral de stat	3	3
2	Cu capital privat strain	256	272
3	Cu capital privat autohton + străin	225	228

7.1. Industrie:

Principalele ramuri industriale în cadrul județului sunt producția de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule, fabricarea de acumulatori și baterii, trefilarea firelor la rece, fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilurilor din material plastic. Nici una dintre aceste ramuri industrial nu intră în categoria tehnologiilor high-tech. La nivelul județului Bistrița-Năsăud funcționează doar 140 firme în domeniul high-tech (IT,

telecomunicații, cercetare-dezvoltare), dar și în acest caz cele mai multe sunt orientate pe servicii, nu pe producție. Valorile atinse de aceste ramuri industriale ca cifră de afaceri în total național pe ramură în anii 2010 și 2011 sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 7.3. Cifra de afaceri a principalelor ramuri industriale ale județului în total național la nivel de ramură industrială

Ramura industrială	2010	2011
Producția de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule	9,1 [%]	6,7 [%]
Fabricarea de acumulatori și baterii	87,9 [%]	87,7 [%]
Trefilarea firelor la rece	2,3 [%]	84,7 [%]
Fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilurilor din material plastic	6,6 [%]	6,4 [%]

Structura agenților economici pe forma juridică de organizare este pusă în evidență în tabelul de mai jos.

Tabelul 7.4. Structura unităților economice active din județ după forma juridică de organizare

Tip	2010	2011	2012
Regii autonome (inclusiv subunități)	11	12	12
Societăți pe acțiuni	140	147	144
S.R.L.	6655	7024	7423
Societăți în nume colectiv	11	8	7
Societăți în comandită simplă	1	5	5
Organizații cooperatiste	46	50	61
Persoane fizice autorizate AF - asociații familiale	3727	4714	5831
Persoane independente PF	1539	1789	1949

În municipiul Bistrița există 59,7% din totalul firmelor din județ, în orașul Beclean 4,4%, în Năsăud 4,6%, în Sângeorz Băi 2,9%, iar în mediul rural 28,4%.

Unele dintre principalele societăți cu activitate în domeniul industriei:

- Leoni Wiring Systems Ro S.R.L. Bistrița – cu activitate în domeniul producției de cablaje auto;
- Teraplast Group SA Bistrița – cu activitate în domeniul producției articolelor din PVC (țevi, fittinguri, profile extrudate pentru amenajări interioare și exterioare, granule), articole ornamentale;
- Raal SA Bistrița – produce piese și accesorii pentru autovehicule (sisteme complete de răcire și schimbătoare de căldură);

- Rombat SA Bistrița – unul din principalii producători de acumulatori auto;
- Iproeb SA Bistrița – unitate producătoare de cabluri, cordoane și conducte electrice izolate și neizolate;
- Comelf SA Bistrița – întreprindere specializată în fabricarea de construcții metalice sudate și părți componente, utilaj terasier;
- Ario SA Bistrița – asigură fabricarea de robinete industriale din oțel;
- Mebis SA Bistrița – specialist în fabricarea de echipamente hidraulice și pneumatice, scule pneumatice portabile;
- Miro S.A. Bistrița – asigură producția de repere debitate din tablă, flanșe și inele din oțel, confecții metalice;
- Dan Steel Group S.A. Beclean – asigură producția și comercializarea de produse metalurgice (sârmă, cuie, produse din sârmă); produse laminate și turnate;
- Somplast S.A. Năsăud – asigură fabricarea ambalajelor flexibile din mase plastice.

Industria de mașini și echipamente este cea mai reprezentativă în județ, urmată de industria textilă, industria alimentară, industria de prelucrare a lemnului și industria construcțiilor metalice.

Principalele ramuri ale industriei reprezentate în județ prin numărul de agenți economici sunt puse în evidență prin Tabelul 7.5., iar Tabelul 7.6. prezintă primele 10 cele mai reprezentative subramuri ale industriei din județ.

Tabelul 7.5. Ramurile principale ale industriei reprezentate în județ
(număr agenți economici)

INDUSTRIA	Anul 2010	Anul 2011
1 Industria alimentară	125	117
2 Fabricarea băuturilor	8	11
3 Fabricarea produselor textile	37	32
4 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	59	54
5 Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănurilor	28	24
6 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn cu excepția mobilei	246	229
7 Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	13	11
8 Tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	17	10
9 Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	7	5
10 Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	60	58

11 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	57	54
12 Industria metalurgică	4	1
13 Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	97	95
14 Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	5	5
15 Fabricarea echipamentelor electrice	14	14
16 Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	23	18
17 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	6	8
18 Fabricarea altor mijloace de transport	1	1
19 Fabricarea de mobilă	63	56
20 Alte activități industriale n.c.a.	25	31
21 Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	14	15
22 Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	39	18
23 Captarea, tratarea și distribuția apei	1	1
24 Colectarea și epurarea apelor uzate	1	1
25 Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile	31	34

Tabelul 7.6. Principalele 10 subramuri industriale ale județului în anul 2011

	INDUSTRIA	Număr firme	Cifra de afaceri în mii lei	Număr mediu de salariați
1	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	1	659795	3285
2	Fabricarea de acumulatori și baterii	1	319004	544
3	Trefilarea firelor la rece	1	278347	684
4	Fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilurilor din material plastic	3	262189	622
5	Pregătirea firelor și filarea fibrelor textile	2	188190	710
6	Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții	1	142154	1027
7	Fabricarea altor fire și cabluri electrice și electrocasnice	2	215082	593
8	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	2	162575	1417
9	Producția de țesături și confecții textile	3	148240	431
10	Tăierea și rindeluirea lemnului	1	66159	232

7.2. Agricultură:

Elementele de referință privind agricultura în județul Bistrița-Năsăud sunt puse în evidență în tabele următoare:

Tabel 7.7. Suprafața totală a județului după modul de folosință - ha -

	2008	2009	2010	2011	2012
Suprafața totală a județului (1 + 2 + 3)	535520	535520	535520	535520	535520
din care:					
1. Suprafața agricolă	295288	295221	292954	293155	293152
- arabil	102040	102006	101774	101569	101566
- pășuni	112282	112144	109470	108265	108265
- fânețe	71950	72065	72997	74513	74513
- vii și pepiniere viticole	446	438	463	437	437
- livezi și pepiniere pomicele	8570	8568	8320	8371	8371
2. Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră	194023	194984	194984	194984	194984
3. Alte suprafețe	46209	45315	47582	47381	47384

Tabel 7.8. Suprafața agricolă după modul de folosință în sectorul privat - ha -

	2008	2009	2010	2011	2012
Suprafața agricolă	281825	280030	277763	277964	277961
- arabil	100402	100359	100127	99922	99919
- pășuni	101507	100680	98006	96801	96801
- fânețe	70983	70074	70936	72522	72522
- vii și pepiniere viticole	446	438	463	437	437
- livezi și pepiniere pomicele	8487	8479	8231	8282	8282

Tabel 7.9. Producția agricolă animală în județ - ha -

	U.M.	2008	2009	2010	2011	2012
Carne greutate vie sacrificată - total	mii tone gr. vie	22,5	22,2	21,1	27,3	23,5
Lapte de vacă și bivolită (fizic)	mii hl	1407	1578	1520	1558	1489

Lapte de oaie și capră (fizic)	mii hl	196	203	198	226	208
Lână	tone	783	895	574	591	540
Ouă	mil. buc	81	88	82	94	104
Miere extrasă	tone	211	284	339	371	387

Tabel 7.10. Numărul total al animalelor pe specii, la sfârșitul anului - mii capete -

	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL AGRICULTURĂ					
Bovine -total	63,8	63,9	65,8	65,0	66,0
Vaci, bivolițe și juninci	46,4	46,8	49,1	47,2	47,1
Porcine – total	93,7	80,9	80,2	81,1	77,8
Scroafe de prăsilă	4,4	3,1	5,4	6,5	6,9
Ovine - total	266,5	299,3	256,7	259,7	265,4
Oi și mioare	230,4	258,0	229,4	233,3	236,9
Caprine – total	13,6	14,8	20,1	19,3	20,4
Păsări - total	891,9	933,7	643,0	672,5	721,1
Păsări ouătoare	660,8	728,7	502,4	545,3	596,4
SECTOR PRIVAT					
Bovine - total	63,8	63,9	65,8	65,0	66,0
Vaci, bivolițe și juninci	46,4	46,8	49,1	47,2	47,1
Porcine – total	93,7	80,9	80,2	81,1	77,8
Scroafe de prăsilă	4,4	3,1	5,4	6,5	6,9
Ovine - total	266,5	299,3	256,7	259,6	265,4
Oi și mioare	230,4	258,0	229,4	233,2	236,9
Caprine – total	13,6	14,8	20,1	19,3	20,4
Păsări - total	891,9	933,7	643,0	672,5	721,1
Păsări ouătoare	660,8	728,7	502,4	545,3	596,4

Tabel 7. 11. Producția agricolă vegetală totală la principalele culturi, pe total agricultură - tone -

	2008	2009	2010	2011	2012
Cereale boabe – total	102156	98431	94118	117792	71184
Grâu și seară – total	16129	11218	8886	17554	9714
Orz și orzoaică – total	4762	4260	3832	9042	4430
Ovăz – total	7830	7513	4095	4669	4365
Porumb boabe – total	71250	73554	75542	85318	52225
Leguminoase pentru boabe – total	150	158	58	61	18
Fasole – total	150	158	57	61	18
Plante uleioase – total	1363	1005	756	662	205

Floarea-soarelui – total	1229	1005	755	656	199
Rapiță – total	134	-	1	6	6
Cartofi – total	144185	158618	63373	140105	66557
Cartofi timpurii și de vară - total	291	406	297	367	279
Cartofi de toamnă – total	143894	158212	63076	139738	66278
Legume – total	32559	33643	29483	29133	23984
Tomate – total	5301	6209	5930	3386	2673
Ceapă uscată – total	6232	5864	4795	4849	3763
Varză albă	11581	11860	9090	9544	9428
Furaje perene – total	180535	187020	161374	185676	147338
Lucernă – total – în echivalent masă verde	123143	127096	96550	107049	82423
Trifoi - total – în echivalent masă verde	30092	32495	35479	50607	37953
Rădăcinoase furajere - total	9569	10736	7842	9175	8392

Tabel 7.11. Producția agricolă vegetală totală la principalele culturi în exploatațiile agricole individuale - tone -

	2008	2009	2010	2011	2012
Cereale boabe – total	99038	96022	91188	107942	64615
Grâu și seară – total	14837	10672	7986	14826	8388
Orz și orzoaică – total	4565	4022	3711	8511	4225
Ovăz – total	7740	7374	4028	4425	4164
Porumb boabe – total	69906	72132	73850	79324	47447
Leguminoase pentru boabe - total	150	157	57	55	10
Fasole – total	150	157	56	55	10
Plante uleioase – total	1222	1002	643	647	194
Floarea-soarelui – total	1222	1002	642	647	192
Cartofi – total	143580	157961	63035	135595	63875
Cartofi timpurii și de vară - total	291	404	297	342	256
Cartofi de toamnă – total	143289	157557	62738	135253	63619
Legume – total	32425	33417	29345	28678	23757
Tomate – total	5286	6174	5918	3332	2653
Ceapă uscată – total	6222	5831	4782	4812	3741
Varză albă	11518	11772	9029	9436	9380
Furaje perene - total - în echivalent masă verde	175151	179466	154018	157423	131519
Lucernă - total – în echivalent masă verde	119489	122551	90639	91101	73973
Trifoi - total - în echivalent masă verde	29559	30670	35291	42363	34760
Rădăcinoase furajere – total	9566	10711	7842	9148	8389

Tabel 7.12. Parcul total de tractoare și mașini agricole - bucăți -

	2008	2009	2010	2011	2012
Tractoare agricole – total	1734	2579	2588	2602	2610
Pluguri pentru tractoare	1044	1880	1882	1982	1992
Cultivatoare cu tracțiune mecanică	93	210	210	215	215
Semănători mecanice	444	540	541	552	552
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale păioase	126	210	210	222	224
Combine și mașini pentru recoltat cartofi	7	28	28	37	37
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje	2	2	2	2	2
Prese de balotat paie și fân	1	80	82	87	115
Mașini de stropit și prăfuit cu tracțiune mecanică	45	45	45	45	45

Pe zone de dezvoltare, orașul Bistrița și 12 comune din jur (Monor, Șieut, Șieu, Cetate, Mărișel, Budacu de Jos, Șieu Măgheruș, Livezile, Josenii Bârgăului, Prundu Bârgăului, Bistrița Bârgăului, Tiha Bârgăului) au cea mai mare contribuție la economia județului, cu aproximativ 79% din cifra de afaceri. În această zonă activează aproximativ 70% din agenții economici ai județului.

O altă zonă cu potențial de dezvoltare este orașul Beclean și 15 comune din proximitate (Chiochiș, Matei, Nușeni, Șieu Odorhei, Șintereag, Braniștea, Petru Rareș, Ciceu Mihăiești, Ciceu Giurgești, Negriștei, Uriu, Chiuza, Căianu Mic, Spermezeu, Târlisua). Și această zonă are însă o contribuție modestă la dezvoltarea economică a județului, cu aproximativ 9% din cifra de afaceri din județ și aproximativ 10% din agenții economici, preponderent localizați în orașul Beclean (85% din cifra de afaceri a zonei). Singura comună unde există o activitate economică mai relevantă este Petru Rareș.

A treia zonă de dezvoltare este orașul Năsăud și 11 comune din jur (Dumitra, Nimigea, Rebrisoara, Rebra, Parva, Feldru, Salva, Zagra, Coșbuc, Telciu, Romuli), însă cu o contribuție redusă în economia județului deși orașul Năsăud are tradiție în prelucrarea maselor plastice și în industria textilă. În această zonă sunt înregistrate aproximativ 10% din totalul pe firmelor din județ, cu aproximativ 6% din cifra de afaceri a județului. În orașul Năsăud au fost atrase investiții directe străine în industria electronică și electrotehnică, însă zona se confruntă cu lipsa acută de forță de muncă specializată dar și cu o infrastructură industrială necorespunzătoare.

A patra zonă cu potențial de dezvoltare economică este orașul Sângeorz Băi și 9 comune din vecinătate (Ilva Mică, Leșu, Măgura Ilvei, Poiana Ilvei, Ilva Mare, Lunca Ilvei, Maieru, Rodna, Șanț). Este zona care se dovedește cea mai slabă sub aspect antreprenorial, fiind cu mult sub potențialul natural de care dispune, precum ar fi izvoarele de ape minerale cu potențial terapeutic, zonele Rodna cu Parcul Național Munții Rodnei, Valea Vinului, Valea Blaznei care pot fi valorificate turistic (turism tematic, turism montan, agroturism). În aceasta zonă sunt înregistrate aproximativ 7% din numărul agenților economici din județ, cu o cifră de afaceri sub 6% din total la nivel de județ. În această zonă se poate dezvolta și industria lemnului, dar nu la nivel de produse primare, ci în industria mobilei de lux, cu valoare adăugată ridicată. De asemenea, diversitate de fructe de pădure, plante medicinale și vânat, pot fi valorificate superior pentru export. O prioritate în această zonă este și dezvoltarea infrastructurii de bază. Concentrarea activității economice se întâmplă în orașul Sângeorz Băi și în comuna Maieru.

A cincea zonă de referință a județului este cea concentrată în jurul comunei Teaca. Este zona care nu dispune de nici o concentrare urbană, fiind de altfel și zona cu cele mai puține societăți comerciale, indicatorii economici la nivelul județului fiind foarte scăzuți (aproximativ 1% din cifra de afaceri a județului, cu 3% din totalul agenților economici). Zona include comunele Urmeniș, Milaș, Teaca, Galații Bistriței, Silivașu de Câmpie, Miceștii de Câmpie, Sînmihaiu de Câmpie, Budești și Lechința. Condițiile naturale sunt favorabile pentru pomicultură, viticultură și agricultură. Este o zonă adecvată pentru dezvoltarea fermelor și exploatațiilor agricole de dimensiuni mari și dezvoltarea micro-întreprinderilor pentru procesarea produselor agricole.

7.3. Turism:

Punctele curențe principale de atracție pentru activitatea turistică sunt centrate în jurul următoarelor tipuri de turism: **montan** (parcurile naționale Rodnei și Căliman, Munții Bârgăului, Suhardului și Țibleșului), **balneoclimateric** (stațiunea Sângeorz-Băi) **balnear** (Băile Figa), **climateric** (Colibița, Valea Vinului), **sportiv** (Piatra Fântânele, Valea Blaznei, Colibița, Valea Rebrei, Valea Bistriței), **cultural-istoric** și **religios** (există un bogat patrimoniu cultural și istoric), **etno-cultural**, **turism rural**, **agroturism** și **ecoturism** (Văile Someșului Mare, Ilvei, Leșului, Cormaiei, Rebrei, Sălăuței, Ideciului, Bârgăului, Șieului, Luțului, Ilișua).

Pe teritoriul județului există două rezervații peisagistice: Cheile Bistriței Ardelene (cu Cascada Diavolului) și Stâncile Tătarului (Tatarcile - situată la ieșirea din localitatea

Bistrița Bârgăului, în extremitatea nord-vestică a Călimanilor). Pentru anul 2011 au fost raportate 38 de unități de cazare (în creștere de la 25 în anul 2009), iar în 2012 au fost raportate 54 de unități clasificate (oferind 2934 de locuri), în timp ce la nivel național numărul unităților este de 7737.

În zonele montane (Parcurile Naționale Rodnei și Călimani, Munții Bârgăului, Țibleș și Suhard) există 41 trasee turistice marcate și omologate – **Anexa nr. 2 la prezentul Statut** – care se desfășoară pe o lungime însumând aproximativ 675 km. Pe tot coronamentul montan județean există 3 refugii de supraviețuire și 2 baze Salvamont. Nu există nici un traseu amenajat pentru mountain byke, dar au fost identificate 8 trasee potențiale.

Elementele naturale de atracție, care sunt arii protejate:

- **Piatra Corbului** (rezervație mixtă) Budacul de Sus, Comuna Cetate, acces: DF 805
- Perete stâncos cu o flora fosilă, fauna și flora rară;
- **Râpa cu păpuși** (rezervație geologică) Domnești, Comuna Mărișelu, acces: DJ 154
- Afloriment cu concrețiuni gazoase, sarmatiene;
- **Masivul de sare la zi** (rezervație geologică) Sărățel, Comuna Șieu Măgheruș, DN 15A - Afloriment cu sare la zi, izvoare sărate și nămol sapropel;
- **Zăvoaiele Borcutului** (rezervație hidrogeologică) Comuna Romuli, DN 17C, DF 226 și 229 - Con de travertin cu izvoare de ape minerale;
- **Cheile Bistriței Ardelene** (rezervație peisagistică) Comuna Bistrița Bârgăului, acces: DJ 173A - Valea Bistriței cu forme de relief deosebit (martori de eroziune la zi);
- **Stâncile Tătarului** (rezervație peisagistică) Comuna Bistrița Bârgăului, DJ 173A, DF 139 - Pariul Fatarca și piroclastite erodate;
- **Lacul Zagra** (rezervație hidrologică) Comuna Zagra, DF 749 - Fauna și flora specifică, forme de relief;
- **Tăul Zânelor** (rezervație hidrologică) Comuna Bistrița Bârgăului, DF 729 - Fauna și flora specifică, forme de relief;
- **Valea Repedea** (rezervație mixtă) Comuna Bistrița Bârgăului, DJ 173A, DF 732 - Fauna și flora specifică, forme de relief (martori de eroziune la zi);
- **Râpa Mare** (rezervație paleontologică) Budacul de Sus, Comuna Cetate, acces: la cca. 5 km amonte de Budac pe DF 893 - Fauna și flora deosebite, piroclastite erodate;

- **Peștera Izvorul Tausoare-Zalion** (rezervație geologică) Gersa, Comuna Rebrîșoara, acces: DF 303 - Punct fosilifer;
- **Râpa Verde** (rezervație paleontologica) Budacul de Sus, Comuna Cetate, acces: DF 803 - Gradina cu arbori deosebiți și arbori seculari;
- **Izvoarele Mihaieșei** (rezervație mixta) Anieș, Comuna Maieru, acces: DF 416-417 - Punct fosilifer;
- **Comarnic** (rezervație paleontologică) Cușma, Comuna Livezile , acces: DF 808 - Punct fosilifer;
- **Peștera de pe Valea Cobășelului** (rezervație speologică) Comuna Sant, acces: DN 17D Comuna Șanț, DF 303 - Complex carstic.

CAP. VIII. – INSTITUȚIILE PUBLICE AFLATE ÎN SUBORDINEA CONSILIULUI JUDEȚEAN BISTRIȚA-NĂSĂUD

8.1. Instituțiile aflate în subordinea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud:

- Biblioteca Județeană Bistrița-Năsăud:

Biblioteca Județeană "George Coșbuc" Bistrița-Năsăud, denumită în continuare Biblioteca, este o instituție publică de cultură, de importanță județeană cu personalitate juridică, aflată în subordinea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud. Ca bibliotecă de drept public, ea face parte din sistemul național de biblioteci din România și este statuată în baza: Legii bibliotecilor nr. 334/2002 republicată, cu modificările și completările ulterioare; Legii nr. 111 din 21/1995 privind constituirea, organizarea și funcționarea Depozitului legal; O.U.G. nr. 189/2008.

Biblioteca asigură pentru toți utilizatorii egalitatea accesului la informații și la documentele necesare informării, educației permanente, petrecerii timpului liber și dezvoltării personalității, fără deosebire de statut social ori economic, vârstă, sex, apartenență politică, religioasă ori etnică. Biblioteca are personalitate juridică și funcționează în subordinea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud.

- Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud:

Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, se află sub autoritatea administrativă a Consiliului Județean Bistrița-Năsăud și coordonarea metodologică a autorităților publice centrale de specialitate. Instituția s-a înființat prin reorganizarea

Centrului de conservare și valorificare a tradiției și creației populare, a Ansamblului Folcloric Profesionist "Dor Transilvan" (actualmente "Dor Românesc"), a Școlii Populare de Artă Bistrița, a sectorului arte plastice – Galeriile de artă – și a domeniului literatură, muzică cultă, tipărituri, funcționează ca instituție publică de cultură de interes județean, cu personalitate juridică, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 20 din 28 martie 2002.

Centrul Județean pentru Cultură ființează și se organizează pe baza Legii Administrației Publice locale și a Ordonanței de Urgență privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale nr. 118/21 decembrie 2006, emisă de Guvernul României.

- Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud:

Muzeul din Bistrița s-a înființat, sub titulatura de Muzeul Regional Rodna, în toamna anului 1950, preluând și o parte din colecțiile dispersate ale Gimnaziului evanghelic din localitate. Organizat într-o aripă a fostei mănăstiri minorite, actualul sediu al Protopopiatului Ortodox Bistrița, muzeul a acumulat colecții de arheologie, istorie, etnografie, științele naturii și artă plastică. În anul 1976 secția de istorie-arheologie a fost mutată în Casa Argintarului, monument de arhitectură din secolul al XVI-lea, iar în anul 1984 secția de etnografie a primit localul Primăriei Vechi, din Piața Centrală nr. 2. Colecțiile au fost reunite în actualul local, fosta cazarmă habsburgică, edificată în anul 1898, din strada Grigore Bălan, în anul 1987.

Muzeul din Bistrița a devenit Muzeul Județean Bistrița-Năsăud, ulterior Complexul Muzeal Bistrița Năsăud, prin integrarea în aceeași structură administrativă a tuturor muzeelor din județ și cuprinde în prezent:

- Muzeul Bistrița din municipiul Bistrița;
- Muzeul Grăniceresc Năsăudean din Năsăud;
- Muzeul de Artă Comparată din Sângeorz-Băi;
- Muzeul Memorial Liviu Rebreanu din Liviu Rebreanu;
- Muzeul Memorial George Coșbuc din Coșbuc;
- Muzeul Cuibul Visurilor din Maieru;
- Muzeul Memorial Ioan Pop Reteganul din Reteag;
- Muzeul Etnografic și al Mineritului Rodnean din Rodna;
- Muzeul Casa Săsească din Livezile;
- Muzeul Literar Teodor Tanco din Monor.

- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița-Năsăud (DGASPC):

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, are rolul de a asigura la nivel județean aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie.

- Centrul județean de resurse și asistență educațională Bistrița-Năsăud coordonează, monitorizează și evaluează serviciile educaționale organizate și desfășurate în centrele școlare pentru educație incluzivă.

Centrele școlare pentru educație incluzivă care se află în subordinea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud sunt:

- Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr. 1 Bistrița**
- Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr. 2 Bistrița**
- Liceul Tehnologic Special "Sfânta Maria" Bistrița**
- Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Lacrima” Unirea**
- Centrul Școlar de Educație Incluzivă Beclean**

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă reprezintă cadrul instituțional de acțiune care asigură accesul la educație tuturor copiilor, prin educație formală și servicii educaționale acordate copiilor cu cerințe educative speciale, școlarizați atât în învățământul special, cât și în învățământul de masă, precum și personalului care este implicat în educația acestora.

- Camera Agricolă Județeană Bistrița-Năsăud:

A fost înființată în baza Hotărârii Guvernului nr. 1609/2009 – privind înființarea camerelor agricole județene, prin reorganizarea oficiilor / centrelor de consultanță agricolă județene, aflate în subordinea Agenției Naționale de Consultanță Agricolă și a Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 5/2010 – privind înființarea Camerei Agricole a Județului Bistrița-Năsăud prin reorganizarea Oficiului Județean de Consultanță Agricolă Bistrița-Năsăud.

Camera Agricolă Județeană Bistrița-Năsăud este o instituție publică descentralizată, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud și în coordonarea tehnico-metodologică a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, finanțată din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat.

- Spitalul Județean de Urgență Bistrița:

Spitalul Județean de Urgență Bistrița este unitatea sanitară, de utilitate publică, având personalitate juridică care asigură următoarele servicii medicale: preventive, de diagnostic clinic și paraclinic, curative, de recuperare și paliative, precum și de îngrijire în caz de gravitate și maternitate și a nou născutului.

Consiliul Județean Bistrița-Năsăud a preluat managementul asistenței medicale furnizate de către Spitalul Județean de Urgență Bistrița, prin Dispoziția Președintelui Consiliul Județean Bistrița-Năsăud nr. 136/2010.

- Serviciul public comunitar de evidență a persoanelor al județului Bistrița-Năsăud:

În aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 84/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor, cu modificările și completările ulterioare, s-au înființat servicii care au în vedere crearea și respectarea cadrului legal privind ținerea evidenței persoanelor, a certificatelor de stare civilă, a actelor de identitate precum și prestarea unor servicii de calitate și în condiții civilizate cetățenilor. Serviciului public comunitar județean de evidență a persoanelor are atribuții de îndrumare, coordonare și control în materie de stare civilă și evidența persoanelor.

Serviciului public comunitar de evidență a persoanelor Bistrița-Năsăud s-a înființat în subordinea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud prin Hotărârea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 19/2005.

8.2. Societăți comerciale a căror activitate este coordonată de Consiliul Județean Bistrița-Năsăud:

- S.C. Lucrări Drumuri și Poduri S.A. Bistrița:

Societatea Comercială "LUCRARI DRUMURI ȘI PODURI" Societate pe Acțiuni, a fost înființată prin Hotărârea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 40/1998, prin reorganizarea Regiei Autonome de Drumuri și Poduri Bistrița-Năsăud.

Specializarea societății are în vedere următoarele categorii de activități/lucrări principale - servicii pregătitoare aferente întreținerii și reparării drumurilor și podurilor:

- lucrări și servicii privind întreținerea și repararea drumurilor și podurilor;
- lucrări aferente construcțiilor noi de drumuri și poduri;
- diverse lucrări de construcții;

- producție industrială (agregate de balastieră, betoane asfaltice, betoane de ciment, emulsie bituminoasă cationică);
- diverse activități (comercializări: mixturi asfaltice, beton de ciment, emulsii bituminoase cationice, agregate de balastieră; închirieri: auto, utilaje speciale în domeniul rutier).

- **S.C. "AQUABIS" S.A. Bistrița-Năsăud:**

SC "AQUABIS" SA Bistrița-Năsăud a fost înființată prin Hotărârea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 75/2007, prin reorganizarea Regiei Autonome Județene de Apă « AQUABIS » Bistrița-Năsăud.

SC "AQUABIS" SA Bistrița-Năsăud, este o societate de importanță județeană care își desfășoară activitatea în șase zone distincte, după cum urmează:

- A. Sistemul Bistrița
- B. Sistemul Bârgău-Colibița
- C. Sistemul Rodna
- D. Sistemul Năsăud
- E. Sistemul Sângeorz-Băi
- F. Sistemul Beclean

Obiectul de activitate al societății constă în:

- captarea, tratarea, transportul, acumularea și distribuția apei potabile în toate cele șase sisteme zonale;
- canalizarea și epurarea apelor uzate menajere și industriale;
- realizarea programelor de investiții necesare pentru dezvoltarea acestor servicii;
- servicii de proiectare și prestări servicii specifice profilului de activitate;
- achiziționarea, montarea, repararea, verificarea aparatelor de măsurat debite;
- exploatarea și întreținerea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.

CAP. IX. – PARTIDE POLITICE, SINDICATE ȘI ONG-uri

9.1. Partidele politice:

Partidele politice cu grad de reprezentativitate la nivelul județului atât prin activitatea filialelor județene, cât și prin aleșii locali, respectiv parlamentari, sunt:

- Partidul Social Democrat (PSD)
- Partidul Național Liberal (PNL)

- Partidul Democrat Liberal (PDL)
- Partidul Poporului-Dan Diaconescu (PP-DD)
- Uniunea Democrată Maghiară din România (UDMR)
- Partidul Conservator (PC)
- Minorități naționale (Mino)

Județul Bistrița-Năsăud cuprinde 6 colegii unonimale (4 pentru Camera Deputaților și 2 pentru Senat). În urma alegerilor parlamentare din 9 decembrie 2012 și a procesului de redistribuire, județul Bistrița-Năsăud este reprezentat în Parlamentul României de 8 parlamentari (5 deputați și 3 senatori), sub următoarea formulă: USL deține 3 deputați și 2 senatori; ARD (Alianța între PDL, PNȚCD și Forța Civilă) deține 1 deputat și 1 senator (mandat obținut în urma redistribuirii voturilor) și 1 deputat reprezentant al minorităților naționale (mandat obținut în urma redistribuirii voturilor).

9.2. Organizațiile sindicale naționale reprezentate în județul Bistrița-Năsăud sunt:

- Confederația Națională a Sindicatelor Libere din Romania-Frăția – Filiala Bistrița-Năsăud;
- Confederația Națională a Sindicatelor „ Cartel Alfa” – Filiala Bistrița-Năsăud;
- Blocul Național Sindical – Filiala Bistrița-Năsăud;
- Confederația Sindicatelor Democratice din România – Filiala Bistrița-Năsăud;
- Federația Națională a Sindicatelor din Finanțe – SED LEX Bistrița-Năsăud;
- Uniunea Națională a Sindicatelor Libere din Învățământ – UJSLI Bistrița-Năsăud.

Pe lângă filialele sindicale județene menționate mai sus, în județul Bistrița-Năsăud există și alte sindicate ale unor instituții/societăți comerciale/asociații care sunt sau nu sunt afiliate unor organizații sindicale naționale.

9.3. Asociații și fundații din județul Bistrița-Năsăud:

La data de 28.11.2013, la Tribunalul Bistrița-Năsăud erau înregistrate un număr de 1998 asociații și fundații, acestea fiind enumerate în **Anexa nr. 3 la prezentul Statut.**

CAP. X. – COOPERARE INTERNĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

În conformitate cu prevederile Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în exercitarea atribuțiilor privind cooperarea interinstituțională consiliul județean:

a) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române ori străine, inclusiv cu parteneri din societatea civilă, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean;

b) hotărăște, în condițiile legii, înfrățirea județului cu unități administrativ-teritoriale din alte țări;

c) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară ori din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.

Acordurile/relațiile contractuale prevăzute mai sus se realizează numai în scopul:

- promovării unor interese comune;
- realizării unor lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean atunci când posibilitățile financiare pe care le are autoritatea publică județean nu pot acoperi aceste nevoi sau acestea interesează mai multe localități;
- pentru asigurarea dezvoltării localităților județului, având în vedere problemele dificile a unora dintre acestea în asigurarea resurselor necesare rezolvării problemelor cu care se confruntă, precum și satisfacerea exigentelor locuitorilor;
- pentru realizarea unor proiecte, în întregime sau în majoritate, cu resurse financiare proprii ori atrase de către investitor, pe baza unui model de parteneriat public, în urma căruia va rezulta un bun public privat.

10.1. Regiunea de Dezvoltare Nord–Vest (Regiunea de Dezvoltare 6):

Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord-Vest a fost constituită în conformitate cu Legea nr. 151/1998, prin Hotărârea nr. 4/16.12.1998 a Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR) al Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest, ca organism de utilitate publică, cu personalitate juridică, ce acționează în domenii specifice dezvoltării regionale. ADR Nord-Vest este organul executiv al Consiliului pentru Dezvoltare Regională al Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest. Responsabilitățile ce revin ADR Nord-Vest se

circumscriu obiectivelor politicii de dezvoltare regională în România, așa cum sunt ele definite de Legea nr. 315/2004 (care a abrogat Legea nr. 151/1998) – Legea privind dezvoltarea regională în România.

Art. 7 al Legii nr. 315 / 2004 (Legea privind dezvoltarea regionala în România) definește și reglementează componența Consiliului pentru dezvoltare regională, atribuțiile acestuia – inclusiv în ceea ce privește constituirea Fondului pentru dezvoltare regională, precum și modul și termenele în care Consiliul Județean trebuie să adopte hotărâri privind constituirea Fondului pentru Dezvoltare Regională și aplicarea hotărârilor Consiliilor pentru dezvoltare regională.

Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest reunește 6 județe: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare și Sălaj.

Sediul Agenției de Dezvoltare Regională Nord-Vest este la Cluj-Napoca.

10.2. Acorduri de cooperare și înfrățiri:

Consiliul Județean Bistrița-Năsăud a încheiat Acorduri de cooperare/înfrățire, după cum urmează:

- Acord de Cooperare între Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, România și Consiliul Districtual Harz, landul federal Saxonia-Anhalt, Republica Federală Germania, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 80 din 19.11.2003;

- Acord de Cooperare între Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, România și Consiliul Districtual Kassel, Republica Federală Germania, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 91 din 07.10.2005;

- Acord de Cooperare între Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, România și Administrația Locală Județeană Szabolcs-Szatmar-Bereg, Republica Ungară, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 13 din 20.02.2006;

- Acord de Cooperare între Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, România și Consiliul Districtual Kyffhäuser, Turingia, Republica Federală Germania, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 24 din 20.03.2007;

- Acord de Parteneriat între Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, prin Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud și Forumul Democrat al Germanilor din România – Organizația Bistrița-Năsăud, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 88 din 30.07.2009, modificată prin Hotărârea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 120 din 31.07.2013;

- Acord de Parteneriat dintre Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, prin Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului și Asociația „Autism Europa” Bistrița, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 4 din 28.01.2010;

- Acord de cooperare în domeniul turismului între județele Suceava, Bistrița – Năsăud și Cluj, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 63 din 20.12.2010;

- Acord de Parteneriat între Consiliul Județean Bistrița-Năsăud și Camera de Comerț și Industrie Bistrița-Năsăud în vederea implementării Planului de acțiuni al Centrului de Informare Europe Direct Bistrița, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 60 din 17.09.2012;

- Acord de Parteneriat între Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud și Palatul Copiilor Bistrița, în scopul promovării cooperării în domeniul educațional (instituții de învățământ), conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 105 din 26.06.2013;

10.3. Structuri asociative din care face parte Consiliul Județean Bistrița-Năsăud:

Consiliul Județean Bistrița-Năsăud face parte din mai multe structuri asociative, după cum urmează:

- Adunarea Regiunilor Europei, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 4 din 11 iunie 1993;

- Uniunea Națională a Consiliilor Județene, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 7 din 28.02.2001;

- Asociația pentru Protecția Mediului și Prezervarea Resurselor de Apă, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 53 din 31.10.2002;

- Asociația Localităților și Zonelor Istorice și de Artă în România, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 7 din 13.01.2004;

- Societatea Comercială „Institutul Regional pentru Educație, Cercetare și Transfer Tehnologic” SA, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 34 din 24.04.2007;

- Confederația Națională a Aleșilor Locali din România, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 21 din 14.08.2007;

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Transilvania de Nord, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 59 din 25.09.2007;

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru servicii de alimentare cu apă și de canalizare în județul Bistrița-Năsăud , conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 74 din 20.11.2007;

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru gestionarea integrată a deșeurilor municipale în județul Bistrița-Năsăud, conform Hotărârii Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 20 din 27.03.2008.

CAP. XI. – ACORDAREA DE TITLURI ONORIFICE

Acordarea Titlului de "Cetățean de onoare al Județului Bistrița-Năsăud", se va face conform Regulamentului – **Anexa nr. 4 la prezentul Statut.**

CAP. XII. – ACORDAREA UNOR PREMII ȘI RECOMPENSE FINANCIARE

12.1. Acordarea unor premii și recompense financiare:

Pentru rezultate deosebite obținute la olimpiadele școlare, concursuri, festivaluri, competiții sportive sau alte acțiuni cu participare națională sau internațională, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud poate acorda unele premii și recompense financiare, atât la nivelul unei persoane, echipe sau formații, cât și pentru profesorul coordonator/antrenorul care i-a pregătit pe aceștia, în condițiile legii.

Premiile și recompensele financiare vor fi acordate în bani, iar sumele vor fi alocate din bugetul propriu al Consiliului Județean Bistrița-Năsăud. Sumele necesare pentru acordarea premiilor și recompenselor financiare se stabilesc de către Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, prin Hotărâre de aprobare a bugetului propriu al Consiliului Județean.

Pentru acordarea premiilor și recompenselor financiare se stabilește o comisie. Componenta comisiei de nominalizare și acordare a premiilor și recompenselor financiare, se stabilește prin Hotărâre a Consiliului Județean Bistrița-Năsăud. Din comisie pot face parte: președintele, vicepreședinții, secretarul județului, consilierii județeni, președinții comisiilor de specialitate ale Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, funcționari publici din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, cadre didactice, oameni de cultură, specialiști în diferite domenii de activitate.

Regulamentul privind acordarea unor premii și recompense financiare de către Consiliul Județean Bistrița-Năsăud este prevăzut în **Anexa nr. 5 la prezentul Statut.**

12.2. Acordarea de burse și burse de ajutor social:

Începând din anul 1993, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud a instituit, cu titlu permanent, acțiunea de stimulare a unor studenți proveniți din județul Bistrița-Năsăud care s-au remarcat prin rezultate deosebite în activitatea școlară și de performanță pe parcursul anilor de liceu, precum și acordarea unor alocații bănești pentru studenții proveniți din Centrele școlare pentru educație incluzivă din județul nostru, în conformitate cu Hotărârea Consiliul Județean Bistrița-Năsăud nr. 11 din 10 decembrie 1993, republicată în temeiul dispozițiilor art. 2 din Hotărârea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud nr. 57 din 28 noiembrie 2006.

În anul 2013, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud a adoptat Hotărârea nr. 134/2013 privind instituirea și acordarea unor burse de merit și burse de ajutor social acordate de Consiliul Județean Bistrița-Năsăud studenților proveniți din instituțiile de învățământ din județul Bistrița-Năsăud, care abrogă hotărârea inițială.

CAP. XIII. – CONSULTAREA CETĂȚENILOR

13.1. Referendumul local:

Conform prevederilor Legii nr. 3 din 22 februarie 2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, problemele de interes deosebit din unitățile administrativ-teritoriale și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor pot fi supuse, în condițiile prezentei legi, aprobării locuitorilor, prin referendum local.

Referendumul local se poate organiza în toate satele și localitățile componente ale comunei sau orașului ori numai în unele dintre acestea. În cazul referendumului la nivel județean, acesta se poate desfășura în toate comunele și orașele din județ ori numai în unele dintre acestea, care sunt direct interesate.

Proiectele de lege sau propunerile legislative privind modificarea limitelor teritoriale ale comunelor, orașelor și județelor se înaintează Parlamentului spre adoptare numai după consultarea prealabilă a cetățenilor din unitățile administrativ-teritoriale respective, prin referendum. În acest caz organizarea referendumului este obligatorie.

Problemele supuse referendumului local se stabilesc de consiliile locale sau județene, după caz, la propunerea primarului, respectiv a președintelui consiliului județean sau a unei treimi din numărul consilierilor locali, respectiv al consilierilor județeni.

Cetățenii sunt chemați să se pronunțe prin "DA" sau "NU" asupra problemei supuse referendumului, decizând cu majoritatea voturilor valabil exprimate la nivelul unității administrativ-teritoriale respective.

13.2. Transparența decizională în administrația publică:

Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică locală reglementează modalitatea în care se asigură cadrul potrivit pentru ca cetățenii să se poată implica activ în procesul de elaborare a actelor normative.

În cadrul procedurilor de elaborare a proiectelor de acte normative autoritatea administrației publice are obligația să publice un anunț referitor la această acțiune în site-ul propriu, să-l afișeze la sediul propriu, într-un spațiu accesibil publicului, și să-l transmită către mass-media centrală sau locală, după caz. Autoritatea administrației publice va transmite proiectele de acte normative tuturor persoanelor care au depus o cerere pentru primirea acestor informații.

Anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ va fi adus la cunoștință publicului, în condițiile alineatului de mai sus, cu cel puțin 30 de zile lucrătoare înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare de către autoritățile publice. Anunțul va cuprinde o notă de fundamentare, o expunere de motive sau, după caz, un referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, textul complet al proiectului actului respectiv, precum și termenul limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ.

Anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ cu relevanță asupra mediului de afaceri se transmite de către inițiator asociațiilor de afaceri și altor asociații legal constituite, pe domenii specifice de activitate, în termenul prevăzut mai sus.

La publicarea anunțului autoritatea administrației publice va stabili o perioadă de cel puțin 10 zile pentru a primi în scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice.

Conducătorul autorității publice va desemna o persoană din cadrul instituției, responsabilă pentru relația cu societatea civilă, care să primească propunerile, sugestiile și opiniile persoanelor interesate cu privire la proiectul de act normativ propus.

Proiectul de act normativ se transmite spre analiză și avizare autorităților publice interesate numai după definitivare, pe baza observațiilor și propunerilor formulate.

Autoritatea publică în cauză este obligată să decidă organizarea unei întâlniri în care să se dezbate public proiectul de act normativ, dacă acest lucru a fost cerut în scris de către o asociație legal constituită sau de către o altă autoritate publică.

În toate cazurile în care se organizează dezbateri publice, acestea trebuie să se desfășoare în cel mult 10 zile de la publicarea datei și locului unde urmează să fie organizate. Autoritatea publică în cauză trebuie să analizeze toate recomandările referitoare la proiectul de act normativ în discuție.

În cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării în procedura de urgență prevăzută de reglementările în vigoare.

Conform aceleiași legi, cetățenii se pot implica în procesul de luare a deciziilor, în calitatea lor de beneficiari ai deciziilor administrative.

Participarea persoanelor interesate la lucrările ședințelor publice se va face în următoarele condiții:

a) anunțul privind ședința publică se afișează la sediul autorității publice, inserat în site-ul propriu și se transmite către mass-media, cu cel puțin 3 zile înainte de desfășurare;

b) acest anunț trebuie adus la cunoștința cetățenilor și a asociațiilor legal constituite care au prezentat sugestii și propuneri în scris, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public care urmează să fie abordat în ședință publică;

c) anunțul va conține data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi.

Difuzarea anunțului și invitarea specială a unor persoane la ședința publică sunt în sarcina responsabilului desemnat pentru relația cu societatea civilă.

Participarea persoanelor interesate la ședințele publice se va face în limita locurilor disponibile în sala de ședințe, în ordinea de precădere dată de interesul asociațiilor legal

constituite în raport cu subiectul ședinței publice, stabilită de persoana care prezidează ședința publică.

Ordinea de precădere nu poate limita accesul mass-media la ședințele publice.

Persoana care prezidează ședința publică oferă invitațiilor și persoanelor care participă din proprie inițiativă posibilitatea de a se exprima cu privire la problemele aflate pe ordinea de zi.

Adoptarea deciziilor administrative ține de competența exclusivă a autorităților publice.

Punctele de vedere exprimate în cadrul ședințelor publice au valoare de recomandare.

Minuta ședinței publice, incluzând și votul fiecărui membru, cu excepția cazurilor în care s-a hotărât vot secret, va fi afișată la sediul autorității publice în cauză și publicată în site-ul propriu.

Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să elaboreze și să arhiveze minutele ședințelor publice. Atunci când se consideră necesar, ședințele publice pot fi înregistrate.

Înregistrările ședințelor publice, vor fi făcute publice, la cerere, în condițiile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să justifice în scris nepreluarea recomandărilor formulate și înaintate în scris de cetățeni și asociațiile legal constituite ale acestora.

CAP. XIV. PRIORITĂȚI INVESTIȚIONALE ALE JUDEȚULUI

Tabelul 14.1. Lista obiectivelor de investiții cu finanțare din bugetul județean - mii lei -

Nr. crt.	Denumire obiectiv	Valoare totală	Finanțare 2013
1	Cheltuieli capital aparat propriu(reparații capitale și dotări)	2584	2584
2	Cofinanțare program dotare cu ambulanțe ISU	978	978
3	Reparații capitale Ambulatoriu Spital Județean (fonduri UE)	5000	5000
4	Reparații capitale clădire Spital Județean	2000	2000
5	Dotări aparatură medicală Spital Județean	1000	1000
6	Reparații capitale Casa Argintarului (fonduri UE)	800	800

7	Cofinanțare modernizare clădire Centrul de îngrijire persoane cu handicap Nușeni (fonduri UE)	259	259
8	Reparații capitale Direcția Generală de Asistență Socială clădire Nușeni 700 și clădire Leagăn 150	850	850
9	Dotări independente Direcția Generala Asistenta Sociala si Protecția copilului	150	150
10	Cofinanțare AQUABIS extindere rețele apă Bistrița	1040	1040
11	Sistem integrat de gestionare a deșeurilor fonduri UE	199984	38896
12	Reconstrucție ecologică forestieră pe terenuri degradate în perimetrul de amenajare Dumitrița	1789	228
13	Sistem de management Peștera Tăușoare (fonduri UE)	1172	595
14	Studiu, proiecte, documentații de urbanism	785	785
15	Cheltuieli de capital și întreținere pe drumurile județene	222204	17449
	TOTAL	440595	72614

Tabelul 14.2. Infrastructură drumuri ce urmează a fi reabilitate în perioada următoare

NR. CRT.	DENUMIREA OBIECTIVULUI
1.	Modernizare DJ172 G , km 42+198-50+000 , Satu Nou-Cușma-Livezile
2.	Modernizare DJ 173 , km 60+300-63+400 , Milaș-DJ 162
3.	Modernizare DJ 162 , km 38+826-48+426 , Silivașu de Câmpie-Șopteriu
4.	Reconstrucție pod b.a. peste râul Bistrița pe DJ173 A km 12+657
5.	Amenajare și consolidare DJ 172 C , km 0+000-9+00 Josenii Bârgăului-Strâmba
6.	Amenajare și consolidare DJ173 , km 49+300-60+30 Ocnîța Milaș
7.	Amenajare și consolidare DJ 172 C , km 17+272-19+667 , Ilva Mică-Leșu
8.	Amenajare și consolidare DJ 172 D , km 0+000-42+500 , Ilva Mica-lim.jud. Suceava
9.	Reconstrucție pod b.a. peste Raul Someș , pe DJ172 B , în loc. Nepos
10.	Amenajare și consolidare DJ172A , km 26+000-33+000 , Chiochiș-lim.jud. Cluj
11.	Amenajare și consolidare DJ173A , km 0+000-30+000 , Prund Colibița-Mureșenii Bârgăului
12.	Amenajare și consolidare DJ 171 km 0+000-39+500 , Uriu-lim.jud. Maramureș

Tabelul 14.3. PROIECTE FINANȚATE DIN FONDURI EUROPENE AFLATE ÎN IMPLEMENTARE ÎN PERIOADA 2007-2013

Nr. Crt.	TITLUL PROIECTULUI	PROGRAM / DOMENIU / MĂSURA	VALOAREA PROIECTULUI (lei sau euro, după caz)
0	1	2	3
1.	Sistem de management integrat al deșeurilor solide în județul Bistrița-Năsăud CCI 2007 RO 161 PR 013 Cod SMIS 1385	POS Mediu 2007-2013 Axa Prioritară 2 Măsura 2.2	156.636.438 lei
2.	„Sistem de management eficient al sitului de importanță comunitară și arii protejate de interes național Peștera Tăușoare”	POS MEDIU 2007-2013, Axa prioritară 4-Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii DMI-Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management pentru protejarea biodiversității și rețelei Natura 2000	979.708 lei
3.	Crearea „Centrului German din Bistrița” prin reabilitarea clădirii istorice „Casa Argintarului”	POR 2007-2013; Axa prioritară: 5. Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului Domeniu major de intervenție: 5.1 Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe	2.458.680,75 lei

4.	Modernizarea, dezvoltarea și echiparea Ambulatoriului Spitalului de Urgență al Județului Bistrița-Năsăud	POR 2007-2013 Axa prioritară 3 – Îmbunătățirea infrastructurii sociale Domeniul major de intervenție 3.1 Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate	36.133.011,70 lei
5.	Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord – Etapa aII-a	POR 2007-2013 AXA 3 DMI 3.3 „Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență	10.108.356 lei
6.	Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate în perimetrul de ameliorare Dumitrița (58,76 HA), comuna Dumitrița, jud. Bistrița-Năsăud	Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin reabilitarea de spații verzi în localități – cofinanțat de Administrația Fondului de Mediu	1.883.739,13 lei
7.	Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bistrița-Năsăud	POS MEDIU 2007-2013 Axa 1 „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată”	344.328.828 lei

Tabelul 14.4. PROIECTE AFLATE ÎN EVALUARE PENTRU FINANȚARE DIN FONDURI EUROPENE ÎN PERIOADA 2007-2013

Nr. Crt.	TITLUL PROIECTULUI	PROGRAM/DOMENIU/MĂSURA	VALOAREA PROIECTULUI(lei)
1.	Gestiunea în sistem informatic a Registrului Agricol și a altor servicii publice destinate cetățenilor, în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din județul Bistrița-Năsăud - Proiect 1	POS CCE 2007-2013, Axa 3 „Tehnologia Informației și Comunicațiilor pentru sectoarele privat și public, DMI 2 „Dezvoltarea și creșterea eficienței serviciilor publice electronică”, Operațiunea 1 „Susținerea implementării de soluții de e-guvernare și asigurarea conexiunii la broadband, acolo unde este necesar”	6.734.605 lei
2.	Gestiunea în sistem informatic a Registrului Agricol și a altor servicii publice destinate cetățenilor, în cadrul unor unități administrativ-teritoriale din județul Bistrița-Năsăud - Proiect 2	POS CCE 2007-2013, Axa 3 „Tehnologia Informației și Comunicațiilor pentru sectoarele privat și public”, DMI 2 „Dezvoltarea și creșterea eficienței serviciilor publice electronică”, Operațiunea 1 „Susținerea implementării de soluții de e-guvernare și asigurarea conexiunii la broadband, acolo unde este necesar”	6.734.605 lei
3.	Sustenabilitate și ocupare prin antreprenariat și meșteșuguri	POS DRU 2007-2013, Domeniul major de intervenție 5.2, Axa prioritară 5 „Promovarea măsurilor active de ocupare”	3.132.071,90 lei
4.	Promovarea acțiunilor integrate, incluzive și sustenabile de ocupare în cadrul rețelei Mediu rural - mediu profesional activ	POS DRU 2007-2013, Domeniul major de intervenție 5.2, Axa prioritară 5 „Promovarea măsurilor active de ocupare”	9.378.010,09 lei

5.	Susținem un viitor mai bun!	POS DRU 2007-2013, Domeniul major de intervenție 6.3 Promovarea egalității de șanse pe piața muncii, Axa prioritară 6 „Promovarea incluziunii sociale”	5.130.848,44 lei
6.	Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord – Etapa aIII-a	POR 2007-2013 AXA 3 DMI 3.3 „Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență	11.600.000 lei

Tabelul 14.5. PROIECTE PROPUSE PENTRU FINANȚARE DIN FONDURI EUROPENE PENTRU PERIOADA 2014-2020

Nr. Crt	TITLUL PROIECTULUI	DOMENIU STRATEGIC
1.	Dezvoltarea capacității administrative în cadrul Consiliului Județean Bistrița-Năsăud prin introducerea de instrumente și proceduri moderne de management	Cercetare-dezvoltare și inovare
2.	Realizare centru de cercetare-inovare în jud. Bistrița-Năsăud	Cercetare-dezvoltare și inovare
3.	Centru de afaceri (incubator) în județul Bistrița-Năsăud	Dezvoltare economică (susținerea mediului de afaceri, infrastructuri suport, dezvoltare economică locală)
4.	Depozite agroalimentare	Dezvoltare economică (susținerea mediului de afaceri, infrastructuri suport, dezvoltare economică locală)
5.	Parc agro-industrial Lechința	Dezvoltare economică (susținerea mediului de afaceri, infrastructuri suport, dezvoltare economică locală)

6.	Muzeului Satului Bistrițean și Năsăudean	Cultură și patrimoniu cultural
7.	Crearea unei identități specifice minorităților zonale Muzeul "Casa Săsească" - Livezile, jud. Bistrița-Năsăud	Cultură și patrimoniu cultural
8.	Amenajarea secției de Istorie Naturală din cadrul Muzeului județean Bistrița-Năsăud	Cultură și patrimoniu cultural
9.	Centru de carte multifuncțional	Cultură și patrimoniu cultural
10.	Restaurarea fondului de carte veche din Biblioteca Județeană (incunabule, carte de patrimoniu, carte veche)	Cultură și patrimoniu cultural
11.	Digitizarea fondului de carte veche din județul Bistrița -Năsăud	Cultură și patrimoniu cultural
12.	Bibliobuz-Biblioteca în mijlocul cetățenilor	Cultură și patrimoniu cultural
13.	Reabilitarea și modernizarea spațiului ambiental și perimetral al Complexului Muzeal Bistrița	Cultură și patrimoniu cultural
14.	Realizare și dotare Sala Polivalentă pentru spectacole, expoziții, întâlniri	Cultură și patrimoniu cultural
15.	Crearea Centrului de rezidență pentru artiști Sângeorz-Băi prin reabilitarea, modernizarea clădirii din Sângeorz-Băi	Cultură și patrimoniu cultural
16.	Reabilitarea Bisericii Evanghelice CA Jelna, jud. Bistrița-Năsăud	Cultură și patrimoniu cultural
17.	Implementarea măsurilor de conservare a biodiversității stabilite prin Planul de management al ariei protejate Pestera Tăușoare, creșterea capacității de gestionare și de monitorizare a speciilor prin dotarea cu echipamente de specialitate și autovehicul de teren 4x4.	Biodiversitate
18.	Reabilitarea termică a secțiilor Spitalului Județean de Urgență Bistrița	Energie și eficiență energetică
19.	Microferme ecologice pentru integrarea în muncă a tinerilor cu deficiențe din categoriile sociale defavorizate	Incluziune socială
20.	Cabinet de terapie pentru copiii cu autism (20-30)IQ, stimulare senzorială - snoezel room	Incluziune socială

21.	Internat în cadrul CSEI Lacrima pentru copiii cu deficiențe din județ, care nu au posibilitate de navetă și provin din 62 localități din județ	Incluziune socială
22.	Casa de tip familial "Szorenyi Nicolae"	Incluziune socială
23.	Ateliere protejate pentru copiii cu deficiențe severe de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă "Lacrima" Unirea	Incluziune socială
24.	Extindere, modernizare și dotarea Centrului pentru Recuperare și Reabilitare Neuropsihică Adulți Beclean	Infrastructură socială
25.	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Centrului pentru Protecția Copilului Năsăud	Infrastructură socială
26.	Reabilitarea și modernizarea Centrului pentru Protecția Copilului Bistrița	Infrastructură socială
27.	Reabilitare și modernizarea Centrului pentru Protecția Copilului Beclean	Infrastructură socială
28.	Înființare adăpost și consiliere pentru victimele violenței domestice	Infrastructură socială
29.	Extindere, modernizarea și reabilitarea Centrului pentru Persoane Vârsnice- Nușeni	Infrastructură socială
30.	Amenajare râu Someșul Mare și afluenții între Valea Mare și Lelești, etapa I, jud. Bistrița-Năsăud	Infrastructură de mediu
31.	Amenajare Vale Dipșa între localitățile Chiraleș și Teaca, jud. Bistrița-Năsăud	Infrastructură de mediu
32.	Terminal intermodal de transport	Infrastructură de transport
33.	Sistem de management eficient al sit-ului de importanță comunitară Someșul Mare	Protecția mediului
34.	Sistem de management eficient al sit-ului de importanță comunitară Șieu-Budac	Protecția mediului
35.	Reabilitare secții chirurgicale, bloc operator centralizat și secții ATI din cadrul Spitalului Județean de Urgență Bistrița	Sănătate (inclusiv infrastructuri)

36.	Modernizare, extindere și dotare UPU SMURD Bistrița	Sănătate (inclusiv infrastructuri)
37.	Reabilitarea și restaurarea Castelului din localitatea Posmuș	Turism
38.	Dezvoltarea domeniului skiabil "Gura Plaiului" cota 1570 din Munții Călimani	Turism
39.	Centrul Județean pentru Turism de Aventură și Sporturi Extreme	Turism
40.	Dezvoltarea zonei turistice de la poalele Munților Rodnei	Turism
41.	Reabilitare Castel Teleky din Comlod	Turism
42.	Drumul vinului - tradiție și cultura de pe câmpie	Turism + Infrastructură de transport
43.	Țara Bârgăului, ținutul Contelui Dracula	Turism + Infrastructură de transport
44.	Dezvoltare zonă turistică Colibița	Turism + Infrastructură de transport
45.	Drumul lânii	Turism + Infrastructură de transport
46.	Realizare sistem GIS la nivelul județului Bistrița-Năsăud	Urbanism
47.	Extindere și modernizare infrastructură de apă și apă uzată în jud. Bistrița-Năsăud- faza a II-a	Infrastructură de utilități (apă potabilă, canalizare, gaz)
48.	Dezvoltare durabilă prin energie și biomasă în jud. Bistrița-Năsăud	Dezvoltare durabilă și infrastructură de mediu
49.	Program județean de dezvoltare a zonelor cu potențial turistic	Turism

* Propunerile sunt orientative, urmând a fi completate cu proiectele din Strategia județului Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014-2020